

Ì kkayë' Jesucristo tö Juan a, e' tté pakè Apocalipsis

Jesús ttekölpa tsá eköl kiè Juan e' tö yëkkuö i' kit. Ie' bak klöulewá dayënane kiè Patmos eë. Eë ie' bak senuk mik ie' tö yëkkuö i' kit eta.

Jesucristo wák tö Juan ka' ishtök. Ì kōs kkayëne ie' a ena yëne ie' a kabsueie, e' shtök Jesucristo tö ie' ka'. Mik Jesucristo e' kkayë' ie' a kabsueie eta e' tö ika' yëkkuö i' shtök Skëkëpa icha erule erule döka kul serke ká kuá'kí kuá'kí tso' Asia shuá e'pa a.

E' kīie ta Satanás ñippöke Skëköl ta wes e' ukuö miria Juan kéwö ska' ena e' ukuökí, e' paké ie' tö yëkkuö i' kí as Jesús mik erblökwakpa wá ijcher tö Skëköl ena Jesucristo e' alöraká da'áie Satanás ena iklépa kí.

Shke'wè

¹ Tté shtök ye' tso' yëkkuö i' kí e' dör ì kkayë' Skëköl tö Jesucristo a as ie' tö ikkachöne ikanè mésopa a as ie'pa éna iar tö ì tköraë bet. Ye' kiè Juan, ye' dör Cristo kanè méso. Ie' tö ibiyöchökwak patkè' eköl ye' ska' íyi ikkè kkachök ye' a.

² Ì kōs sué ye' tö, e' shteke ye' tö yëkkuö i' kí seraá. Ye' tö a' a ichè tö e' dör Skëköl ttè mokí, ñies e' dör ttè mokí kkayë' Jesucristo tö e'.

³ Ì shteke ye' tö yëkkuö i' kí, e' wà döketke bet. E' kuëkí wépa tö iaritseke ena ittseke ena iwà iuteke, ayëcha buaë esepa.

4-5 Ye' tso' yëkkuö i' shtök Skëkëpa Jesús icha eruleë serke ká kua'ki kua'ki döká kul atë Asia e'pa a. Skëköl ena iWiköl ena Jesucristo, as e'pa er buaë chõ ena sene bërë mù a' a. Skëköl e' tso'tke tsawe ta, i'ñe ta, ñies këkraë. Wikölpa Kul* tso' wé Skëköl tkër s'blúie e' wörki. Jesucristo tö Skëköl tté cheke yësyësë këkraë. Ie' dör s'duulewa e' tsá shkenekane sulitane yöki kewe e'. Ie' dör ká ulitane blúpa e'pa blú. Ie' éna se' dalër tajë. Ie' kötëwa, ie' pé tène se' skéie, e' wa ie' tö se' tsatkée sene sulu nuí ulà a.

6 Ie' tö se' shukit as se' dö s'blúpaie ena sacerdotepaie kanëblök Skëköl dör ie' yé e' a. Jesucristo olo ta' tajë, ie' diché ta' tajë, as sulitane tö ie' kikõka këkraë. Es e' idir.

7 ¡Ittsó! Jesucristo datse mò a.

Sulitane tö ie' suëraë,
ñies wépa tö ie' kötëwa, ie' tkë'rakitö kuaböt wa,
e'pa tö isuëraë.

Mik ká ulitane wakpa tö isué,
etä ie'pa iuraë siarë suane yöki.
Es iwà tköraë. Es e' idir.

8 Skëköl diché ta' tajë íyi ulitane tsata, ie' tso'tke tsawe ta, i'ñe ta, ñies këkraë. Ie' tö ichè: “Ye' dör íyi wì ena íyi bata.”

Juan tö Jesucristo sué kabsueie

* **1:4-5 Wikölpa Kul:** Mik yëkkuö i' tö Wikölpa Kul cheke, etä e' wà kiane chë Wiköl Batse'r. Isalema Juan tö ikíe es ichoie tö ì kaneweke Wiköl Batse'r tö ese dör tsakjè buaë kë ì kianeia ikí. Apocalipsis 3.1; 4.5; 5.6 saú.

⁹ Ye' dör a' yami Juan, e' batsulewä Jesús mik e' wa ye' tso'ñak a' ta wépa blúie Skéköl tso' esepa shüa. Ñies ye' tso'ñak weinuk a' ta ena idalë'ttsök a' ta er bua' wa. Ye' tö s'wöbla'wé Skéköl ttè wa, ñies ye' tö Jesús tté paké sulitane a, e' kueki ie'pa tö ye' uya'mi senuk dayë nane kiè Patmos e' a.

¹⁰ Skékëpa Jesús diwö, e' dör Domingo, e' kèwö ska' ta Skéköl Wiköl de ye' ki tajë, etä ye' ittse ye' tsikka tö yi ttè ye' ta, e' ttö dör darërëë wës duk blar es.

¹¹ Ie' tö ye' a iché: “Ï suëke be' tö, e' shtë yëkküö ki ta ipatkömi Skékëpa Jesús icha eruleë serke Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardes, Filadelfia ena Laodicea e'pa kos a.”

¹² Ye' wötrée isaük tö yi ttöke ye' ta, etä bö'wöla wöbastulur döka kul, e' sué ye' tö. E' tulur ituloka yöule orochka wa e' ki.

¹³ Bö'wöla kul shüa, ye' tö isué tö ì dur s'ditsö suë. Ie' datsi' dör batsië döttsa iklökue ki. Ikiparuo àr icho' mik e' dör oro.

¹⁴ Ie' tsakö dör saruru shüteë wës suiyök es wës mochka saruruë es† Ie' wöbla wër wës bö'wö wöñar es.

¹⁵ Ie' klö wër dalölöë wës tabechka bua'ba ba'wè bö' a ena ipaiklè ta iwër dalölöë es. Ie' ttö ttsër wës di' blar tajë áktö mik es.

¹⁶ Ie' ulattö bua'kka a ie' wa bëkwö tso' döka kul. Ie' kkö a tabè dettsa kaoule di'dië wi'kë io'kë. Ie' wö wër dalölöë wës mik diba arke buaë etä diwö wër es.

¹⁷ Mik ye' tö ie' sué, etä ye' anewa wöwakköt ie' klö ska' wës s'duowa es. Erë ie' ulà bua'kka méka

† **1:14 suiyök ena mochka:** Si'kuaie e' dör lana ena nieve.

ye' k_i t_a ichéitö ye' a: “Kè be' suanuk. Ye' dör ttè tsá ena ttè bata.

¹⁸ Ye' dör sene michoë e' wák. Ye' du'w_a e' tso'ne ttsë'ka kekraë. Ye' w_a diché tso' s'duōw_a k_i. S'wimblu k_e e' wékkö yotts_a tso' ye' w_a. Ie'p_a shkeormik_a ye' a.

¹⁹ Ì tso' i'ñe t_a ena ì k_{os} datse_ia sueke be' t_o e' shtö yëkkuö k_i.

²⁰ Bëkwö dök_a kul sué be' t_o ye' ulattö bua'kka a ñies bö'wöla tulok_a yöule orochka wa, e' wà cheke ye' t_o be' a i' t_a. Bëkwö kul, e' t_o Skëköl biyöchökwakpa dök_a kul e'p_a wà chë. E'p_a dör Skëkëpa Jesús icha eruleë serke k_a kul a ñe' kkö'nukwakpa. Bö'wöla dök_a kul, e' t_o Skëkëpa Jesús ichapa eruleë serke k_a kul a ñe' wà chë.”

2

Ì ché Jesucristo t_o ie' ichapa erule serke Éfeso, e'p_a a

¹ Et_a ie' t_o ye' a iché: “Yëkkuö shtö Skëköl biyöchökwak tso' ye' icha erule serke Éfeso, e'p_a kkö'nuk e' a. Yëkkuö e' k_i ishtömi ie' a i' es:

‘Yi w_a bëkwö kul tso' iulatö bua'kka a, ñies yi shködur bö'wöla tulok_a yöule orochka wa, e' shu_a, e' t_o ichè a' a i' es:

² W_es a' serke e' k_{os} jcher ye' w_a. A' kanëblöke darërëë, a' weirke k_{os} ye' kuëk_i, e' dalë'ttseke a' t_o er bua' wa, e' k_{os} jcher ye' w_a. Ye' w_a ijcher t_o pë' sulusipa kë wër a' wa buaë. Wépa de a' ska' e' chök t_o ie'p_a dör ye' ttekölpa erë ikachörak, esepa ma'wé a' t_o t_a a' isué t_o ie'p_a dör kachökwakpa.

³ A' weirke tajë ye' tté kuëk_i, e' dalë'ttseke a' t_o er bua' wa, kë ilo'yane a' w_a.

4 Erë ye' wā ilè tso' kī a' kkatè: a' kē ñi dalëritsöku'ia ena a' kē ye' dalëritsèia wēs kuaë es.

5 E' kuëkī wēs kuaë tā a' éna ye' dalër, ñies wēs kuaë tā a' ñi dalërits e' anú a' éna. A' er mane'úne tā a' senúne wēs a' sene' kuaë es. A' kē er maneone, e' tā ye' datskene bet a' ska' tā a' bö'wöla tulokā e' yerattsā ye' tö.

6 Erë ì sulu wambleke Nicolaiwakpa tö e' sueke a' tö suluë wēs ye' tö isueke es, e' tö ye' ttsë'wé buaë.

7 ì cheke Skëköl Wiköl tö ye' icha eruleë e'pa a, e' ttsö a' ulitane tö! Wépa e' aléka ì sulu kī, kē wā ye' tté olo'yaule, esepa kōs a ye' tö kawö meraë sene michoë e' kéli wö katök. E' kéli àr ká buaala tso' ká jai a ee.' ”

Ì ché Jesucristo tö ie' ichapa erule serke Esmirna, e'pa a

8 E' ukuökī tā ie' tö iché ye' a: “Yëkkuö shtö Skëköl biyöchökwak tso' ye' icha erule serke Esmirna, e'pa kkö'nuk e' a. Yëkkuö e' kī ishtömi ie' a i' es:

‘Yi dör ttè tsawe ena ttè bata. Yi kötewā e' shkenekane, e' tö ichè a' a i' es:

9 A' weirke siarë ye' tté kuëkī ñies a' kē wā ì tā', e' kōs jcher ye' wā, erë a' dör Skëköl icha e' kuëkī a' dör wēs inuköl blúpa es. Ñies ye' wā ijcher tö pè' wēlepa tö a' cheke suluë. Ie'pa e' chö tö ie'pa dör Skëköl icha, ñermata ie'pa dör Satanás icha.

10 A' weirdaë kōs, e' kē yökī a' suanuk. Ye' ttö ttsö: Bë tö a' wēlepa uyerawā s'wöto wé a, a' erblöke ye' mik e' ma'woie. A' weirdaë siarë dōkā ká dabop ë. Ie'pa tö a' ttèwami ye' tté kuëkī, erë a' erblöke ye' mik, e' kē olo'yar a' tö yës, e' tā sene michoë meraëyö a' a iskieie.

11 ì cheke Skëköl Wiköl tō ye' icha eruleë esepa a, e' ttsõ a' ulitane tō! Wépa e' aléka ì sulu kī, kē wā ye' tté olo'yaule, esepa kē duõpawā bötökicha.' ”*

Ì ché Jesucristo tō ie' ichapa erule serke Pérgamo, e'pa a

12 E' ukuõkī tā ie' tō iché ye' a: “Yëkkuõ shtõ Skëköl biyõchõkwak tso' ye' icha erule serke Pérgamo, e'pa kkõ'nuk e' a. Yëkkuõ e' kī ishtõmi ie' a i' es:

‘Yi wā tabè tso' kaõule di'dië wī'kë iõ'kë, e' tō ichè a' a i' es:

13 Ye' wā ijcher tō a' serke wé Satanás tkër blu'ie eë, erè a' e' tkéwā darërëë ye' a. Erè ye' tté chõkwak eköl yësyësë kiè Antipas, e' kõtwa ie'pa tō a' ké a wé Satanás serke eë, erè a' kē wā a' erblöke ye' mik e' olo'yane.

14 Erè ilè tso' ye' wā böt mañat kī a' kkatè: A' shuā welepa tso', e'pa tso' tté sulu iütök. Ttè e' dör wes ttè wa Balaam bak s'wõbla'uk es. Ká iaiäë Balaam tō Balac wõblaõ' as ie' tō Israel aleripa kō ì sulu wamblök. Balaam tō Israel aleripa dakiñé chkè meule íyi diököl tso' dalöiè ese a, ese katök ñies trë nuk tajë.

15 Es ñies a' shuā welepa tso', e'pa kē éna Nicolai-wakpa ttè olo'yak.

16 E' kuekī a' er mane'úne Skëköl a. A' kē tō iwè es, e' tā bet ye' datske ñippök ie'pa tā tabè tso' ye' kkõ a e' wa.

17 ì cheke Skëköl Wiköl tō ye' icha eruleë e'pa a, e' ttsõ a' ulitane tō! Wépa e' aléka ì sulu kī, kē wā ye'

* **2:11 kē duõpawā bötökicha:** S'duõwā bötökicha e' dör se' uyèwā bö' ké a wé s'weir michoë eë e'. Apocalipsis 20.16 saú.

tté olo'yaule, esepa kōs tierāēyō chkè tso' blēulewā kiè maná ese wa. Ñies ákwōla sarurula meraēyō ie'pa a ekōl ekōl, e' kī kiè pā'alī tso' kitule. Kiè e' kē jcher yi wā. Yi a imène, ese ě wā ijcherdaë. ”

Ì ché Jesucristo tō ie' ichapa erule serke Tiatira, e'pa a

¹⁸ E' ukuōkī tā ie' tō iché ye' a: “Yēkkuō shtō Skēkōl biyōchōkwak tso' ye' icha erule serke Tiatira, e'pa kkō'nuk e' a. Yēkkuō e' kī ishtōmi ie' a i' es:

‘Skēkōl Alà, e' wōbla wēr wēs bō'wō wōñar es. Ie' klō wēr dalōlōē wēs tabechka bua'buā paiklēsō tā iwēr dalōlōē es, e' tō ichè a' a i' es:

¹⁹ Wēs a' serke e' kōs jcher ye' wā. Ye' wā ijcher tō a' ñi dalēritsōke buaē ena a' erblōke ye' mik. Ñies ye' wā ijcher tō a' ñi kīmuke ñikkēē buaē ena a' weirke kōs, e' dal'ēttseke a' tō er bua' wa. I'ñe a' tō ikī weke bua'ie, kuaē a' tō iq' e' tsata.

²⁰ Erē ye' wā ilè tso' kī a' kkatè: alakōl tso' a' shuā kiè Jezabel, e' a' tō kawō meke s'wōbla'uk. Ie' e' chō tō ie' dōr Skēkōl ttekōl, erē ie' tō s'wōbla'weke, e' wa ie' tō ye' kanè mēsopa dakiñeke as itrēr ñies as itōrak chkè meule íyi diōkōl dalōiè ese a, ese katō.

²¹ Ye' tō ie' pané tajē as ie' tō íyi suluē e' olo'yō tā ier mane'ù ye' a, erē ie' kē er mane'wak yēs.

²² E' kuēkī súyō duè patkè ie' kī darērēē as kē ikarkaia. Ñies wēpa kōs trēne ie' tā, esepa we'ikerayō. Ie'pa kē er mane'ù, kē tō ì sulu e' olo'yè, e' tā bet ye' tō ie'pa we'ikeraë.

²³ Ñies ye' tō alakōl e' klēpa tteralur. Es ye' icha eruleē serke ká wa'ñe, e'pa wā ijcherdaë tō ye' wā sulitane er suule buaē tō wēs idir, wēs iser. Ye' tō a' ulitane a' iské meraë ekōl ekōl wēs iser es.

24 Erë a' malepa tso' Tiatira, a' kë ku' ttè sulu e' iutök. Ttè e' kiè ie'pa tò “Satanás ttè blëulewà se' èsepa yöki.” Ttè e' dör suluë. E' kë iutëne a' wà, eta' e' dör buaë. E' kuëki ye' tò a' a' ichè tò ye' kë tò ttè dalöiëno darërëë ese skà kī meku' a' a' dalöië.

25 Erë ye' ttè tso'tke a' wà klöule, e' a' a' e' tkōwà darërë michoë dō mik ye' datskene eta'.

26-27 Wépa e' aléka ì sulu kī, kë wà ye' tté olo'yaule, wépa serke wës ye' kī ikiane es dō mik s'enewa ekkë, esepa a' ye' tò kawō meraë s'blúpaie wës ye' Yë tò ye' a' imé es. Ie'pa tkerakā ye' tò ká ulitane wakpa wōkirpaie. Ie'pa tò ká ulitane wakpa wëtseraë yësyësë kë janéweta' yës. Wépa tò ie'pa ttè dalōsëwéwà, esepa olordawà wës skauña olorwà es.

28 Nies ye' tò bëkwö kiè dukir wërke bla'mi e' meraë ie'pa a'.

29 ì cheke Skëköl Wiköl tò ye' icha eruleë e'pa a, e' ttsó a' ulitane tò! ”

3

Ì ché Jesucristo tò ie' ichapa erule serke Sardes, e'pa a

1 E' ukuöki ta' ie' tò ye' a' ichè: “Yëkkuö shtö Skëköl biyöchökwak tso' ye' icha erule serke Sardes, e'pa kkö'nuk e' a. Yëkkuö e' kī ishtömi ie' a' i' es:

‘Yi wà Skëköl Wikölpa Kul* tso'. Nies yi wà iulatö a' bëkwö tso' dökā kul, e' tò ichè a' a' i' es: Wës a' serke e' kōs jcher ye' wà. Sulitane tò ibikeitseke tò a' serke buaë ye' a' erë ye' wà ijcher tò e' kë dör

* 3:1 Apocalipsis 1.3 saú.

es. A' kě serku'ia ye' a buaë. Ye' a ta' a' dör wēs s'duulewā es.

² Ye' tō isué tō a' serke Skëköl a, e' kam döka wë' ie' wöa. E' kueki a' tì'núne, a' senúne ye' a buaë. Ì buaë tso'ia a' a elkela, e' a a' e' diché iõne kam ichõwa da'a e' yõki.

³ Ttè buaë wa a' wöblane, e' ska' a' er anúne. Ttè e' iutõne. Ì sulu wamblé a' tō, ese olo'yõ ta' a' er mane'ú ye' a. A' kě tō iwè es, e' ta' ye' dõraë a' ska' wēs akblökwak es a' we'ikök, e' kěwö kě jcherpa a' wā.

⁴ Erë a' tso' Sardes, e'pa welepa kě e' iaoneka sene sulu wa. E'pa serke yësyësë ye' a, e' kueki aishkuö ta' ie'pa shkõraë ye' ta' paiëule buaë datsi' saruru wa.

⁵ Es ñies wépa e' aléka sene sulu ki, kě wā ye' tté olo'yaule, esepa ki datsi' saruruë iërdaë. Ie'pa kiè kě yepattsayö sene michoë e' yëkkuö ki. E' skéie ye' tō icheraë Skëköl wörki ena Skëköl biyöchökwakpa wörki tō ie'pa dör ye' icha.

⁶ Ì cheke Skëköl Wiköl tō ye' icha eruleë e'pa a, e' ttsõ a' ulitane tō! ”

Ì ché Jesucristo tō ie' ichapa erule serke Filadelfia, e'pa

⁷ E' ukuöki ta' ie' tō ye' a ichè i' es: “Yëkkuö shtõ Skëköl biyöchökwak tso' ye' icha erule serke Filadelfia, e'pa kk'õnuk e' a. Yëkkuö e' ki ishtõmi ie' a i' es:

‘Yi dör batse'r ena ttõ mokië e' ulà a s'blú bak kiè David e' ké ukkõ yottsā tso'. Ie' wā kawö ta' íyi ulitane ki. Mik ie' tō iukkõ yéttā, etā kě yi a iwötënukwāne. Mik ie' tō iukkõ wötéwā, etā kě yi a ikkõ yënuksāne. Ie' tō ichè a' a i' es:

⁸ Wes a' serke e' kos jcher ye' wa. Ye' wa ijcher tö erë a' kë dalöiërta' taië, erë a' tö ye' ttë iutë buaë, a' kë wa ye' watënettsa. E' kueki ukkö yëttsa ye' tö a' a, kë yi a iwötënuwane.

⁹ Ye' ttö ttsö. A' shua welepa tso', e'pa dör Satanás icha. Ie'pa e' chö tö ie'pa dör Skököl icha, erë ie'pa kachö. Ie'pa keraë ye' tö e' tulökwä kuchë ki a' wörki. Es ie'pa wa ijcherdaë tö ye' tö a' dalëritseke.

¹⁰ A' weirke ye' ttë kueki, e' dalë'ttsé a' tö er bua' wa wes ye' tö a' patkë' iwà uk es. E' wà iutë a' tö buaë, e' kueki ye' tö a' tsatkeraë mik s'weirke taië e' këwö de ká ulitane wakpa ki ima'woie etä.

¹¹ Ye' datsene bet. Ye' ttë wa a' wöblane, e' a a' e' tköwä darërë këkraë as kë yi tö a' ulä a' iské buaë e' yöttsa.

¹² Wëpa e' aléka sene sulu ki, kë wa ye' ttë olo'yane, esepa döraë wes u chkí bua'ie es Skököl wé tso' ká jai a e' a. Eë ie'pa ser michoë këkraë. Skököl kië shteraëyö ie'pa mik. Ñies Skököl ké, e' kië shteraëyö ie'pa mik. Ká e' kië Jerusalén Pa'alí, e' datse ká jai a. Ñies ye' wák kië pa'alí, e' shteraë ye' tö ie'pa mik.

¹³ Ì cheke Skököl Wiköl tö ye' icha eruleë e'pa a, e' ttsö a' ulitane tö! ”

Ì ché Jesucristo tö ie' ichapa erule serke Laodicea, e'pa

¹⁴ E' ukuöki ta ie' tö ye' a iché i' es: “Yëkküö shtö Skököl biyöchökwak tso' ye' icha erule serke Laodicea e'pa kkö'nuk e' a. Yëkküö e' ki ishtömi ie' a i' es:

'Yi dör ì kōs yē' Skēkōl tō e' wà, yi tō ie' tté cheke yēsēsē kekraē, yi tã ie' tō íyi ulitane yō', e' tō ichè a' a' i' es:

15 Wēs a' serke e' kōs jcher ye' wā. Ye' wā ijcher tō a' tō ye' tté dalōieke bērebērē ē, kē bua'ie. A' dör wēs di' bashbash es, kē dör ba'baē, kē dör sēsēē, a' dör bashbash ē. ¡A' mú dör ba'baē ö sēsēē!

16 Erē a' dör wēs di' bashbash es ye' a. A' kē dör ba'baē, ñies a' kē dör sēsēē. E' kuekī ye' tō a' tuerattsa ye' kkō a.

17 A' tō ichè tō a' dör inukōl blúpa. A' tō ichè tō a' kawō tkōke buaē, kē ì kī kianeia a' kī. Erē a' kē wā ijcher tō ñermata ye' a tã a' dör wēs pē' weirke siarē es. A' dör wēs se' wēr siarē s'yamipa wa es. A' dör wēs pē' kē wā ì ku'ia es. A' dör wēs pē' wōbla kē wawēr es. A' dör wēs pē' kē wā datsi' tã' es.

18 E' kuekī ye' tō a' patteke tō a' tō orochka taú ye' ska'. Oro ese dör oro bua'bu diaoqule bö' wa ibua'bu yottsã ese. E' je' tō a' blu'wemi buaē. Ñies datsi' saruruē ese taú ye' ska'. E' wa a' e' paiōmi buaē as a' kē jaeria. Ñies a' tō kapōli taú ye' ska' a' wōbla bua'woie as iwawēr buaē.

19 Wēpa dalēr ye' éna, e'pa kōs uñeke ye' tō shurueke ye' tō as iserdak buaē. E' kuekī ye' dalōiō er bua' wa. Ì sulu wambleke a' tō, ese watōttsã. A' er mane'ú bua'iewā ye' a.

20 ¡Ye' ttō ttsō! Ye' dör wēs wēm dur ekōl ukkō a a' a' ikiök tō ye' a kawō mú shkōwā es. Yi tō ye' ttō ttsé tã ye' kiéwaítō wēshkē, e' tã ye' dōrawā tã ye' chkōraē ie' tã.

21 Ye' e' aléka íyi ulitane kī tã ye' e' tkéka ye' Yé tã wé ie' tkēr blu'ie eē. Es ñies wēpa e' aléka ì sulu kī, kē wā ye' tté olo'yane, esepa a kawō meraē ye' tō e'

tkökser ye' ta wé ye' tkër blu'ie eë.

²² Ì cheke Skëköl Wiköl tö ye' icha eruleë e'pa a, e' ttsö a' ulitane tö! ”

4

Skëköl kïkarkeka buaë ká jaì a

¹ E' ukuökï ta ye' tö íyi skà sué kabsueie. Ye' isué tö ká jaì a ukkò tso' áie ta s'ttö ttsè' ye' tö kewe wës duk blar es, e' tö ye' a ichè: “Be' shkòka íe, età ì wamblèrmi i' ukuökï ta, e' kkacheke ye' tö be' a.”

² E' wöshà ta Skëköl Wiköl de ye' kï taië, ta ye' tö blu' kulé tso' ká jaì a e' sué et. E' kï itkër eköl.

³ Yi tkër kula' e' kï, e' dalöburke dalölöë wës ák bua' bua dalöbur es, e' wöaule spaspà ena mat wës ák bua' bua kiè diamante ena rubí es. Ie' kula' pamik shkaba' tkërke oloburke dalölöë, e' wöaule spaspà wës ák bua' bua kiè esmeralda es.

⁴ Ñies ie' kula' pamik blu' kulé skà suéyö dökà dabom böyök kí tkël (24). E' kï kékëpa tultur dökà dabom böyök kí tkël (24), e'pa paiëulewà datsi' saruruë wa, ñies ie'pa wà orochka tso' yöule tkëulekà iwökir kï wës blu'pa es.

⁵ Blu' kulé sué ye' tö kewe, eë alá wöñarke taië, talachke blarke taië. Kula' e' wöshäë bö'wö ñarke kul wës kuàtak wöbatsesö es. Bö'wö kul, e' tö Skëköl Wiköl chè.

⁶ Kula' e' wöshäë ì me'r dayëie kkueie wër sarërëë wës vidrio es.

Ì ttsè'ka tso' kula' pamik dökà tkël e'pa wöbla dör taië tsikka wökka.

⁷ Itsá e' wökir wër ma' name suë. Iëtö wökir wër baka wë'ñe suë. Iëtö skà wö dör s'ditsö wö suë. Ibata wër wës pu ur àr es.

8 Itsá pik dör teröl, es imalepa kōs pik dör teröl ñies. Ie'pa pa kōs e' dör wöbla ë dötsa ipik dikia. Ñië nañeë ie'pa tso' Skököl ttseittsök, kē ie' wöklö'utā'rak tā ichekerakitö i' es:

“Skököl dör batse'r tajë, ie' dör batse'r tajë, ie' dör batse'r tajë.

Ie' diché tā' tajë íyi ulitane tsata.

Ie' tso'tke tsawe tā, i' ñe tā, ñies këkraë.”

Es ie'pa tö icheke këkraë.

9 Skököl yöbië tkēr kula' e' kī, e' pamik ì ttsē'ka tso' tkël, e'pa tso' ie' kīkōkka, ie' olo kīkōkka, ie' a wēstela chök këkraë.

10 Mik ie'pa tso' e' uk, e' dalewa këkēpa dōka dabom böyök kī tkël (24) tulur ie' pamik, e'pa e' tulōkeser iski wōwakköt itkēr kula' kī e' dalōioie. Ie'pa tso' Skököl ser michoë e' dalōiök, e' dalewa ì tkēr ie'pa wōkir kī yöule orochka wa, e' kōs mekewarakitö iski Skököl kula' wōshäë tā ichekerakitö:

11 “A Sa' Kököl, íyi ulitane yö' be' tö.

Íyi ulitane tso' be' wák ttō wa.

E' kuëkī sa' ulitane kawōtā ichök tö be' olo tā' tajë.

Sa' ulitane kawōtā be' dalōiök ñies be' diché kīkōkka.”

5

Yëkkuö kitule wörratule ena Obeja Pupula, e' pakè

1 E' ukuökī tā ye' tö isuë tö itkēr kula' kī, e' wā yëkkuö wörratule a'tser iulà bua'kka, e' kī itso' kitule ikikke ena ishūa. Yëkkuö e' kkō wöbatsulewā dōka kul.

² Etā Skëköl biyöchökwak sué ye' tō eköl, e' diché taië, e' tō ichaké aneule: “¿A yi wëë, yi e' didir yëkkuö wöbatsulewā, e' kkō batsöök wé iwöbatsulewā eë tā ishuppöök?”

³ Erë ká jai ā ena ká i' kī ena ká diā kaska' kē yi didir yēs yëkkuö e' shuppöök ena iwà sauk.

⁴ Ye' iuke taië, kē yi didir yëkkuö e' shuppöök ena iwà sauk e' kueki.

⁵ Etā skëkëpa tso' eë dabom böyök kī tkël (24), e' eköl tō ye' ā iché: “Kē be' iukia. Ittsö, eköl kiè Ma' name e' dör judáwak ditséwö, ie' këköl dör blu' bak ká iaiäë kiè David e'. Ie' e' ali'kabak ibolökpa kos kī. Ie' je' didir yëkkuö wöbatsulewā kul e' kkō batsöök ena ishuppöök.”

⁶ Etā ye' tō obeja wë' ñe pupula sué etö, e' pa kī itö tso' wësua ijchëulea mē Skëköl ā, ese shkenekane. E' dur itkër kula' kī e' o'mik, ì ttsë'ka dökā tkël ena këkëpa dökā dabom böyök kī tkël (24) e'pa shushā. Obeja e' dula' dökā kul ñies iwöbla dökā kul. Iwöbla dökā kul e' wà dör tō Skëköl Wiköl Kul* patké Skëköl tō ká wa'ñe.

⁷ Obeja Pupula e' de itkër kula' kī e' ska' tā yëkkuö a'tser itkër kula' kī e' ulà bua'kka, e' klö'wéitö.

⁸ Mik ie' tō yëkkuö klö'wé, etā ì ttsë'ka dökā tkël ena këkëpa dökā dabom böyök kī tkël (24), e'pa kos e' télur wöwakköt Obeja Pupula wörki. E'pa kos wā ma'ma tso' blanco kicha tā' kiè arpa. Ñies tkā' yöule orochka wa, ese tso' ie'pa kos wā. Tkā' e' ā íyi masmus tso' ña'wë Skëköl ā, ese tso' chikchië. E' tō s'batse'rpa ttöke ie' tā e' wà chë.

⁹⁻¹⁰ Ì ttsë'ka dökā tkël ena këkëpa dökā dabom

* 5:6 Apocalipsis 1.3 saú.

böyök k_i tkël, e'pa k_{os} ttsémi ttsè pa'al_i wa Obeja Pupula k_ikokaie. Ie'pa tö ittseittsé i' es:

“Be' kötulew_a, be' pë tëne taië
 wës obeja pupula jchè mè Skëköl a es,
 e' wa be' tö s'ditsö ttö ku_a'k_i ku_a'k_i ena ditsöwö
 ku_a'k_i ku_a'k_i ena k_a ku_a'k_i ku_a'k_i wakpa
 to'ttsa
 as ekkëpa ulitane shu_a se' dō taië Skëköl ichaie.
 E'pa klö'wé be' tö as ie'pa kaneklö Skëköl a blu'paie
 ena sacerdotepaie.
 Ie'pa dōraë k_a ulitane wakpa blúpaie, es ie'pa tö
 s'wëttseraë.
 E' kueki be' je' didir moki yëkkuö wörratule se, e'
 klö'uk ena ikkō batsökök wé iwöbatsulew_a
 ee.”

¹¹ E' ukuök_i ta ye' wökéka eta ye' tö isué tö Skëköl
 biyöchökwakpa tso' taië, kë ishtanuk yi a, e'pa ttö
 ttsé ye' tö. Ie'pa tso' itkër kula' k_i ena ì ttsë'ka
 dök_a tkël ena kékëpa dök_a dabom böyök k_i tkël, e'pa
 pamik.

¹² Ie'pa tö ittseittsé wi'wië i' es:

“Obeja Pupula kötulew_a, e' je' k_i sulitane ie' k_ikèka
 e' mène buaë.
 Ie' olo ta' taië, ie' dör íyi ulitane wák, ie' wa íyi
 ulitane jcher, ie' díché ta' taië,
 e' kueki sulitane kawöta ie' dalöiök, ie' k_ikökka.”

¹³ Ñies ye' tö ittse tö íyi ulitane yö' Skëköl tö tso'
 k_a jaì a ena k_a i' k_i ena k_a dià kaska' ena dayë a, e'
 k_{os} tö iché i' es:

“Itkër kula' k_i ena Obeja Pupula, e'pa olo ta' taië,
diché ta' taië íyi ulitane tsata,
e' kueki sulitane kawöta ie'pa kikökka, ie'pa
dalöiök kekraë.”

¹⁴ Ì ttsë'ka döka tkël e'pa tö iché: “¡Es e' idir!”
Kékëpa döka dabom böyök k_i tkël, e'pa e' télur
wöwakköt Skëköl ena Obeja Pupula wörki ie'pa
dalöiök.

6

*Yëkkuö wörratule e' kkö batsulewa döka kul e'
batsée Obeja Pupula tö etk etk*

¹ E' ukuöki ta ye' tö isué tö Obeja Pupula tö
yëkkuö wörratule e' kkö batsulewa döka kul e' tsá
batsée. Eta ì ttsë'ka döka tkël, e' eköl ttö ttséyö, e'
ttö darërëë wes alá blar es. Wépa tso' ipatkërke e'
panuk e' eköl a ie' tö iché: “¡Be' yú!”

² Ye' wökéka ta kabaio saruru suéyö etö. Yi tkërka
iki, e' ulà a shkame' àr, ñies ì tkekeka wökir k_i iwà
kkachoie tö ie' dör e' alökwak ese mène ie' a et. Ie'
mía k_i e' alökka ibolökpa k_i.

³ Mik Obeja Pupula tö yëkkuö kkö batsulewa, e'
skà batsée et, eta ye' tö ittse tö ì ttsë'ka döka tkël,
e' skà tö iché wépa tso' ipatkërke e' panuk e' skà a:
“¡Be' yú!”

⁴ Eta kabaio batsë dettsa. Yi tkërka iki, e' a kawö
mène sene bëre ñita e' yöttsa ká i' a as pè' ñi ttöwa.
Ie' a tabè bërie mène.

⁵ Mik Obeja Pupula tö yëkkuö kkö batsulewa, e'
skà batsée et, i' ta ide mañat, eta ye' tö ittse tö ì
ttsë'ka döka tkël, e' skà tö iché wépa tso' ipatkërke
e' panuk e' skà a: “¡Be' yú!” Ye' wökéka eta ye' tö

kabaio dalolo sué etö. Yi tkërka iki, e' wa íyi es ma'woie dami iulà a.

⁶ Ì ttsé'ka dökā tkël, e' shuā ye' tō ttō ttsé tō iché: “Harinachka kilo elka ě e' tōrdaē s'kanablō ká et e' ské ekkē. Nies cebada kilo mañalka tōrdaē s'kanablō ká et e' ské ekkē; erē olivo kié ena vino e' kē sulu'warwā be' tō.”

⁷ Mik Obeja Pupula tō yēkkuō kkō batsulewā, e' skà batsée et, i' tā ide tkël, etā ye' tō ittse tō ì ttsé'ka dökā tkël, e' bata tō iché wēpa tso' ipatkërke e' panuk e' skà a: “¡Be' yú!”

⁸ Ye' wökéka etā kabaio tskrittiskris suéyö etö wër suluë. Yi tkërka iki, e' kié dör S'duōwā. E' itōki eköl skà datse e' kié dör S'wimblu Kē. Ie'pa a kawō mène ká ulitane wakpa e' mú blatèsö tkël tsiní tā e' et tsiní eukwa tabè wa, bli wa, duè wa ena iyiwak dör se'name ese wa.

⁹ Mik Obeja Pupula tō yēkkuō kkō batsulewā, e' skà batsée et, i' tā ide skël, etā s'kötulewā Skéköl ttè paka' ie'pa tō faninië e' kuëki, e'pa wimblupa suéyö ká' tso' íyi moka Skéköl a e' dikia.

¹⁰ Ie'pa tso' íchök Skéköl a aneule: “A Sa' Kéköl, be' dör íyi ulitane tsata, be' dör batse'r, be' ttō mokjë. ¿Dö mik be' tō wēpa serke dià íyök kī tō sa' kötullur esepa dalé'ttsekerö? ¿Mik be' tō ie'pa wömekettsā weinuk ì wamblë'rakitö sa' kī, e' nuí skéie?”

¹¹ Etā ie'pa wakpa bil ekkē e'pa a datsi' saruru mène ië. Skéköl tō iché ie'pa a: “A' enúia bərbër ě dö mik pē' tō a' malepa dör ye' kanè mésopa kianeia ttèlur, e'pa kōs ttekeluria wēs a' kötulurakitö es etā. E'pa panúia tsir.”

¹² Mik Obeja Pupula tō yēkkuō kkō batsulewā, e'

skà batsée et, i' ta ide teröl, eta í tka darërëë. Diwö ttsenewa mía ttsetseë wes datsi' daloloë es. Si'wö mía batsë wes pë es.

¹³ Bëkwö darolone íyök kî wes kalwö tkèttsa siwa' tō mik ibitsirke taië eta es.

¹⁴ Eta ká jai, e' wörratéwa wes yëkkuö wötrëwasö es, kë iwërtaia. Kabata ulitane, dayë nane ulitane, e' kos e' skélur bánet.

¹⁵ Eta ká blúpa kos, pë' taië kos, ñippökwakpa wökirpa kos, inuköl blúpa kos, s'dalöiër ta' taië esepa kos, ñies s'klöulewa kanè mésoie, ñies kanè mésopa malepa, esepa kos e' blélur ákuk a ena ák blublu tso' kabata a ese dikia e' tsatkoie.

¹⁶ Eta ie'pa tō iché aneule kabata a ena ák blublu a: “¡Sa' bló a' dikia, sa' kkö'nú Skököl tkër ikula' kî ká jai a e' yöki! Ñies Obeja Pupula kësik yöki sa' kkö'nú.

¹⁷ Ie'pa tō sulitane we'ikeraë siarë e' kéwö detke, kë yi tköpashkar e' ulà a.”

7

Skököl kanè mésopa wakyöule ie' a

¹ E' ukuökî ta ye' tō Skököl biyöchökwakpa sué doka tkël, e'pa iëter wé ká i' erkerö e' kkö mik. Ból iëter diwö tskirke e' kke; eköl dur ulà bua'kka, eköl dur ulà bakli'kka. Ból iëter diwö mi'kewa e' kke; eköl dur ulà bua'kka, eköl dur ulà bakli'kka. Ie'pa tso' siwa' kos bitsirke e' wöklö'uk as kë ibitsiria ká i' kî, dayë kî, kal kî, ì kî yës.

² Ie'pa a kawö mène ká i' ena dayë sulu'ukwa. Ñies ye' tō Skököl biyöchökwak skà sué eköl, e' datse diwö tskirke e' kke. E' ulà a íyi tso' s'wakyuoie

Skëköl chök wā, e' a'tser. Ie' ane imalepa tkël tsaka tā ichéitō ie'pa a:

³ “¡A' kē tō ká sulu'ukwā, dayē sulu'ukwā, kal sulu'ukwā kam sa' tō Skëköl kanē mēsopa wakyuō iwōtsa kī e' yōkī!”

⁴⁻⁸ Etā bil wakyōule e' yēne ye' a. Wēpa wakyōule e'pa dōr se' yē bak ká iaiāē kiē Israel, e' ala'r dabom eyök kī bōl (12), e'pa aleripa shukitē iditséwō wa iditséwō wa. Ie'pa ditséwō kiē Judá, Rubén, Gad, Aser, Neftalí, Manasés, Simeón, Leví, Isacar, Zabulón, José ena Benjamín. Ekkēpa ditséwō shukitē dōka 12.000 iditséwō wa iditséwō wa. Ishukitē e'pa dōr serea 144.000 ekkē.

⁹ E' ukuōkī tā ye' wō kēka tā ye' isué tō s'ditsō dapane taiē kē shtanuk yi a ekkē. E'pa dōr ká ulitane wakpa, ttō kuā'kī kuā'kī, ditsōwō kuā'kī kuā'kī. Ie'pa iēter, itkēr kula' kī ena yi kiē Obeja Pupula, e'pa wōrkī. Ie'pa kōs datsi' ié saruruē. Ie'pa ulitane wā sī kō dami iulà a.

¹⁰ Ie'pa tō iché aneule:

“¡S'tsatkē e' datse
Skëköl tkēr kula' kī ena Obeja Pupula e'pa wā!”

¹¹ Kēkēpa dōka dabom böyök kī tkël (24) ena ì ttsē'ka dōka tkël, e'pa pamik Skëköl biyōchōkwakpa kōs iēter. E'pa kōs e' télur wōwakkōt, itkēr kula' kī, e' dalōioie

¹² etā ichérakitō:

“¡Es e' idir!
Be' dōr sa' blū yōbiē, sa' tō be' kīkekekā kekraē.
Be' olo tā' taiē, be' wā íyi ulitane jcher buaē.

Sa' tō wēstela cheke be' a kēkraë.
 Be' dalöieke sa' tō kēkraë.
 Be' diché tã' taië íyi ulitane tsatã, be' ë a ì kōs oꝛ,
 ꝑEs e' idir!"

13 E' ukuökí tã kēkēpa dōkã dabom böyök kí tkël
 (24), e'pa eköl tō ye' a ichaké: “¿Ie'pa paiëule datsi'
 saruru wa, e'pa dör yi? ¿Wé ie'pa datse?”

14 Ye' tō ie' iüté: “A kēkēpa, ye' kē wã ijcher, ichö
 ye' a.” Etã ie' tō ye' a iché: “Ie'pa dör wēpa weine
 siarë sulitane weirke taië e' kēwö ska' e'pa. Erë e'
 dalë'ttsë' ie'pa tō buaë. Ie'pa tō idatsi' skué yi kië
 Obeja Pupula e' pë wa etã idatsi' míã saruruë.”

15 “E' kuëkí ie'pa iëter Skëköl tso' ikulé kí, e' wörki.
 Ñië nañeë ie'pa tso' ie' dalöië e' wakanéuk iwé a.
 Ie'pa tso' ie' tã ena ie' tō ie'pa kkö'neraë kēkraë.”

16 Ie'pa kē duōpaia bli wã, ie'pa kē er sirpaia.
 Dìba kē tō ie'pa ña'wēpaia, kãba kē tō ie'pa
 we'ikepaia.

17 Obeja Pupula tso' Skëköl kula' o'mik,
 e' dör ie'pa kkö'nukwak, e' kuëkí ie'pa kē weirpaia
 yës.

Obeja Pupula tō ie'pa wëttsëraë di' tum tō sene
 michoë meke se' a, e' di' yök.

Skëköl tō ie'pa wöriö kōs e' paikleraë as ie'pa ttsë'r
 buaë.”

8

*Obeja Pupula tō yëkkuö wörratule e' kkö bat-
 sulewã dōkã kul, e' bata batsée*

¹ Mik Obeja Pupula tö yëkkuö wöbatsulewä, e' bata kkö batsée, etä ká jaì a ká míä mejmeë dö hora shäböts ekkë.

² E' ukuök_i tã Skëköl biyöchökwakpa döka kul iëter Skëköl wörki, e'pa suéyö. Ie'pa a duk mène eköl eköl.

³ E' ukuök_i tã Skëköl biyöchökwak skà de wé ka' tso' íyi moka Skëköl a e' wörki. Ie' wä iulà a tka' yöule orochka wa ese a'tser. Ie' a íyi masmas mène taië s'batse'rpa kos e'pa ttöke Skëköl tã e' kí ioie as ie' tö ñña'ù ka' yöule orochka wa ñña'woie tso' Skëköl kulé wö shaë, e' kí.

⁴ Etä ie' tö íyi masmas ñña'wé ka' ñe' kí, e' shkle tka ie' ulà mik deka Skëköl wörki s'batse'rpa ttöke ie' tã e' tã ñita.

⁵ Ie' tö itka' wà iéka bö' wörkua tso' ka' ñe' kí, e' wa. Bö' wörkua e' uyémi ie' tö íyök kí. Etä ká wa'ñe kí alá wöñane taië, iblane taië, ká wöti'wé taië í tö.

Duk döka kul

⁶ Skëköl biyöchökwakpa döka kul, e'pa wä duk tso' iwakpa bil ekkë, ie'pa tso'tke iduk bla'weke e' panuk.

⁷ Etä Skëköl biyöchökwak eköl tö iduk bla'wé kewe. Etä mò wöli wösi seseë, ñies bö'wö shutuule pë tã, ese dane taië íyök kí wes kal_i yër es. Ká i' ena kal e' ñanewä taië. Ká i' ena kal kos e' mú blatèsö mañat tsiní tã e' et tsiní ñanewä. Ñies kakö kos tso' ká i' kí e' ñanewä seraä.

⁸ E' ukuök_i tã Skëköl biyöchökwak skà tö iduk bla'wé. Etä ì biteshka kabataie bérie wöñarke bö'ie, e' anewa dayë ä. Etä dayë mú blatèsö mañat tsiní tã e' et tsiní míä pëie.

⁹ Iyiwak kōs serke dayē a ena kanò kōs shkōke dayē kī, e' mú blatèsō mañat tsíní t̄a e' et tsíní enewa.

¹⁰ E' ukuōkī t̄a Skèköl biyöchökwak skà tò iduk bla'wé, i' t̄a ide mañatökicha. Et̄a bëkwö bërie wõñarke wēs kuàtak wõñar es, e' biteshka anewa di' a ena di' tum a taië. Di' tso' kōs ena di' tum tso' kōs, e' mú blatèsō mañat tsíní t̄a e' et tsíní a bëkwö anewa.

¹¹ Bëkwö e' kiè Bacha'bachaë. Wé bëkwö e' anewa, e' di' kōs mía bacha'bachaë. Di' e' tò s'ttélur taië.

¹² E' ukuōkī t̄a Skèköl biyöchökwak skà tò iduk bla'wé, i' t̄a ide tkètökicha. Et̄a diwö ena si'wö ena bëkwö, e' kōs mú blatèsō mañat tsíní t̄a e' et tsíní kōs ttsenewa. E' kuëkī ñiwe ena nañewe, e' mú blatèsō mañat tsíní t̄a e' et tsíní ttsenewa.

¹³ E' ukuōkī t̄a ye' wökéka t̄a ye' tò pu sué et ur àr kashuk a, e' tò iché aneule: “¡Ayëwëë, ayëwëë, ayëwëë! ¡Wéstela ina ká ulitane wakpa t̄a, mik Skèköl biyöchökwakpa tso'ia mañal e'pa tò iduk bla'weke eta!”

9

¹ E' ukuōkī t̄a Skèköl biyöchökwak skà tò iduk bla'wé, i' t̄a ide sketökicha. Et̄a bëkwö et anewabak, e' suéyö iski. Ee kauk ter taië iskië, kë s'wö dè'mi ekkë. Kauk e' kkö wötëule, e' kköyotts̄a mène bëkwö suéyö iski, e' a.

² Mik ie' tò kauk kköyétts̄a, et̄a e' a ishklé deka taië wēs bö' wõñar taië e' shklë es. E' tò kashuk ttsewéwa, e' kuëkī diwö kë olo buneia.

³ Shklë e' shuà ditski blubluë dettsa tajë íyök k_i, poneka ká wa ñe, ká ulitane wà iéwa. Ie'pa a kawö mène s'we'ikök wës bachë' tō s'kuèwa ta idalë'r es.

⁴ Ie'pa kë a kawö mène kakö qos, kalkö qos, e' katök. Ie'pa a kawö mène, wépa kë wakyöule Skëköl wa iwö tsà k_i, esepa ë we'ikök.

⁵ Erë ie'pa kë a kawö mène ittökulur. Ie'pa a kawö mène irreuk idalë'r tajë wa dō si' skel ekkë. E' dalër tajë wës bachë' s'kuèwa es.

⁶ E' kéwö ska' ta s'ditsö tō duèwa yuleraë poë, erë duèwa wák, e' tkörashkar ie'pa yöki.

⁷ Ditski e' wër wës kabaio tso' ñippoie ese payöule es. Iwökir k_i itkëuleka, ì tkëka blu' tō iwökir k_i yöule orochka wa ese süë. Iwö wër wës s'ditsö wö wër es.

⁸ Itsà batsië wës alakölpa tsà es. Ikà dör wës namu kà es.

⁹ Tabechka àr ibatsi' mik wës ñippökwakpa tō ieke e' tsatkoie e' sü. Ipik blar tajë wës carreta skë kabaio tō tuneule michoë ñippök es.

¹⁰ Ikirë dör wës bachë' kirë es, e' diché wa ie'pa tō s'we'ikeke dō si' skel ekkë.

¹¹ Ie'pa blú e' dör Skëköl biyöchökwak dör kauk iskië, e' wökir. Hebreoie e' kiè dör Abadón. Griegoie e' kiè dör Apolión (kiè e' wà kiane chë: Se' eukwawak).

¹² Íyi sulu e' tsá tka et, erë iskà kianeia böt.

¹³ E' ukuöki ta Skëköl biyöchökwak skà tō iduk bla'wé, ì ta ide tektökicha. Ye' tō s'ttö ttsé datse ka' tso' yöule orochka wa íyi moka Skëköl a eë. Ka' e' bata tkël a iyöule dula'ie, e' shuà s'ttö ttséyö.

¹⁴ E' tō iché Skëköl biyöchökwak tō iduk bla'wé író e' a: “Skëköl biyöchökwakpa dōka tkël tso' moulewa

di' tajë kiè Éufrates e' kkömik, e'pa wöttsölor be' tö.”

15 Skëköl biyöchökwakpa döka tkël e'pa tso'tke Skëköl wä iwakanéwoie i' kéwö ska'. Ie'pa kanè dör pë' tajë eukwa. Pë' ulitane mú blatèsö mañat tsiní tã e' et tsiní erdawa seraã ie'pa ulà a. Etã Skëköl biyöchökwakpa döka tkël wöttsërolone iwakanéuk.

16 Etã ye' a iyëne tö ñippökwakpa dami kabaio kï, e'pa döka 200.000.000.

17 Ñippökwakpa ekkëpa dami kabaio kï, e' sué ye' tö, e'pa wä tabechka àr ibatsi' mik e' tsatkoie, e' wöaule batsë wës bö' wörkua suèsö es ena siè wës ák bua'buá kiè jacinto es, ena tskiriri wës azufre es. Kabaio ekkëpa wökir wër wës namu wökir es. Ñies ikkõ a bö' ena shklë ena azufre, e' dökettsa.

18 Bö' ena shklë ena azufre dökettsa kabaio ekkëpa kkö a, e' dör ì mañat suluë döke pë' kï e'. E' tö pë' ewéwa tajë. Pë' ulitane mú blatèsö mañat tsiní tã e' et tsiní enewa seraã.

19 E' wà dör tö kabaio ekkëpa wä diché tso' ikkõ a ena ikirë a s'we'ikoie. Ikirë bata dör tkabë chök wökir es, e' wa s'shka'wëkeitö.

20 Erë pë' malepa ate kë durulune ì sulu tka e' wa, e'pa kë wä ì sulu wamblekerakitö ese olo'yane. Ñies aknamapa ena íyi diököl dalöiekerakitö esepa kë olo'yanerak iwã. Íyi diököl ñe'pa yöule orochka wa, inukölchka wa, broncechka wa, ákchka wa ena kal tak wa, ese kos wöbla kë wawër, kë kukuõ wattsër, kë shko, erë ie'pa tso'ia idalöiök ikëkölie.

21 Ie'pa kë er maneone. Ie'pa s'ttekewaiã, al-ibchökeia, trërkeia, akblökeia.

10

Skëköl biyöchökwak e' wə yëkkuö a'tser iulà a

¹ E' ukuöki ta ye' tö Skëköl biyöchökwak sué eköl, e' diché ta' taië. Ie' datse ká jai a paiëulewə buaë mò wa. Shkaba' tkënear iwökir tsaka. Ie' wö dalöburke wës diwö es. Ie' klölobo wa'ñe wër wës bö' wöñar es.

² Ie' wə yëkkuö tsitsirla a'tser iulà a shubukaule. Ie' klö bua'kka tkékaitö dayë ki, iklö bakli'kka tkékaitö ká sí ki.

³ Eta ie' ane taië wës ma'name ar es. Mik e' one, eta alá blane döka kuktökicha.

⁴ Ì ché alá tö e' shtök ye' mí yëkkuö ki, erë ttö ttséyö datse ká jai a e' tö iché: “Kë ishtar, iblöwabö bërë.”

⁵ Eta Skëköl biyöchökwak suéyö iklö et tkërka dayë ki, iklö et tkërka ká sí ki, e' ulà bua'kka kéka ká jai a

⁶ ta ichéitö: “Skëköl ser michoë e' tö ká jai ena ká i' ena dayë ena ì kos tso'ia, e' yö'. Ie' wörki ye' tö iché tö ì cheke ye' tö e' dör moki. Skëköl kë tö ì panepaiä.

⁷ Ì tso' Skëköl wə ier a blëule wè, e' yë'bakitö ikanè mésopa dör ittekölpa e'pa a, e' wə ordaë mik Skëköl biyöchökwak bata tö iduk bla'wé eta.”

⁸ Eta s'ttö ttsé'yö datse ká jai a, e' tténe ye' ta ta ichéitö: “Be' yú Skëköl biyöchökwak klö et tkërka dayë ki eta iklö et tkërka ká sí ki, e' ska', eta yëkkuö a'tser iulà a shubukaule, e' klö'ú.”

⁹ Eta ye' mí Skëköl biyöchökwak dur e' ska' ta yëkkuö e' kiéyö ie' a. Ie' tö ye' a iché: “Íkë, ikatöwabö. Be' kkö a be' tö ittseraë tö blo'bloë idir wës bulali es, erë be' shuä imiäraë bacha'bachaë.”

¹⁰ Etā yēkuö a'tser Skököl biyöchökwak ulà a, e' klö'wéyö tā ikatéwayö. Ye' kkö a tā blo'bloë idir wes bulali es, erë mik ide ye' shua, etā imía bacha'bachaë.

¹¹ Etā ttè i' yëne ye' a: “Ì wamblërmi ká kua'ki kua'ki wakpa taië tā, ñies ditsöwö kua'ki kua'ki wakpa taië tā, ñies s'ttö kua'ki kua'ki wakpa taië tā, ñies ká blúpa taië tā, e' kos chök be' kawöta Skököl ttekölie.”

11

Skököl ttekölpa bül

¹ Etā ye' a kua' mène ká ma'woie. Ye' a iyëne: “Be' yú, Skököl wé kibi, e' ma'uk. Ñies ka' tso' íyi moka Skököl a, e' ma'ú. Bil s'tso' Skököl dalöiök iwé a, e' shta'úttsa.

² Erë Skököl wé kibi upa atē u'rki e' meule pē' kē dör judiowak esepa a, e' kuëki e' kē ma'war be' tō. Ie'pa tō Skököl kē, e' dör Jerusalén dör batse'r e', e' klö'werawa, sulu'werawa ì sulu wa dö si' döka dabom tkëyök kī böt (42) ekkē.

³ Etā eē ye' tō ye' ttekölpa patkeraë bül ye' tté pakök ká döka mil eyök kī cien böyök kī dabom teryök (1.260 días) ekkē. Ie'pa paiëule datsi' kra'kraë wa s'ká datsi' sù.”

⁴ Olivo klö böika ena bö'wöla tulur ituloka kī döka böt tso' Skököl wörki ká jaì a, e' yë'bak ká iaiaë Zacarías tō, e' wà dör ttekölpa bül e'.

⁵ Yi datse ie'pa bül we'ikök suluë kiane ppè, kiane ttèwa, e' tā ese ewerawa ie'pa tō bö' dökettsa ie'pa kkö a e' wa.

⁶ Ie'pa tso' Skököl tté pakök ittekölpaie, e' dalewa ie'pa a kawö mène kalì wöklö'ukwa as kē iyër. Ñies

ie'pa a kawö mène di' mane'uktsane pëie. Nies kawö mène ie'pa a ì sulu kos mukka ká i' wakpa kî bitökicha ie'pa kî ikiane ekkë.

⁷ Erë mik ie'pa tō Skëköl ttë paké one, etā iyiwak sulusi aknamaie e' dōrakā kauk tajë iskië e' a. E' ñippōraë ie'pa tā, etā ie' alōrakā ie'pa kî, etā itteraluritō.

⁸ Ie'pa nu ardaë tkëter Jerusalén ká shushaë sulitane wörki. Ká e' a ie'pa Këköl kötwarakitō wötëulewā krus mik. Skëköl a ká e' dör suluë wës Sodoma ena Egipto es.

⁹ Pë' datse ká wa'ñe, ditséwö kuā'kî kuā'kî, ttō kuā'kî kuā'kî ena ká kuā'kî kuā'kî wakpa e'pa tō Skëköl ttekölpa nu sueraë dō ká mañat kî shaböts ekkë. Ie'pa kë tō kawö mepa yi a inú wötökwa.

¹⁰ Ká ulitane wakpa ttsë'rdaë buaë, ie'pa bōl duolur e' kuëki. Skëköl ttekölpa bōl tō ie'pa we'ik siarë, e'pa duolur, e' tō ie'pa ttsë'weraë buaë, e' kuëki ie'pa iyi kakmeraë ñi a.

¹¹ Mik ká mañat kî shaböts e' tka, etā Skëköl tō ittekölpa bōl duolur, e'pa shkë'wékane tā ie'pa e' duéka. Wépa tō e' sué, e'pa kos suane iyökî tajë.

¹² E' ukuökî tā ttō darërë datse ká jai a, e' ttsé ittekölpa tō, e' tō iché: “¡A' shkōka íe!” Etā ie'pa mika ká jai a mò shūa, e' sué ibolōkpa tō.

¹³ E' wōshā tā í tka darërëë, e' tō Jerusalén mú blatèsō dōkā dabop tā e' et tsiní chōraë í ulà a. Iwakpa duolur dōkā mil kuryök (7.000). Imalepa atë ttsé'ka, e'pa kos suanerak tajë. Ie'pa tō Skëköl tso' ká jai a, e' kíkëka.

¹⁴ Es ì suluë skà tka, i' tā ide bötökicha. Ì suluë skà datseia bet, e' tā ide mañatökicha.

Duk blane, i' tā ide kuktökicha

15 Etā Skēkōl biyōchōkwak bata tō iduk bla'wé, i' t̄a ide kuktōkicha. Etā s'ttō ttsēne tajē darērēē ká jai ā, e'pa tō iché:

“I' t̄a ká ulitane wakpa ena iwōkirpa,
e'pa de Skēkōl ena wé pairine'bitu idi' wa s'blúie,
e'pa ulà ā.
Ie'pa tō s'wēttsē michoë blu'ie.”

16 E' ukuōki t̄a kēkēpa dōk̄a dabom böyök k̄i tk̄el (24) tular ikula' k̄i Skēkōl ska', e'pa e' télur wōwakkōt Skēkōl wōrk̄i idalōiök.

17 Ie'pa tō iché:

“A sa' Kēkōl, be' diché t̄a' tajē íyi ulitane ts̄at̄a.
Be' tso'tke tsawe t̄a, be' tso' i'ñe t̄a, ñies be' tso'
aishkuō t̄a kēkraë.
Be' e' tkéka ká ulitane wakpa blúie be' diché tajē
wa,

e' kuēki sa' tō icheke wēstela be' ā.

18 Ká ulitane wakpa wépa dōr be' bolōkpa,
eseпа we'ikeketke be' tō kēsik wa, e' kēwō de i' t̄a.

E' kuēki ie'pa ulune tajē be' k̄i.

S'duulewā kōs e' shulirke, e' kēwō detke.

Ñies be' kanè mēsopa ena be' ttekōlpa ena s'batse'r
malepa tō be' dalōieke, pē' dalōiērt̄a' eseпа
ena pē' ēseпа,

e'pa kōs ā iské meketke be' tō, e' kēwō de.

Wépa tō s'ditsō ewéwa ká i' k̄i,

eseпа ewēkewa be' tō, e' kēwō detke.”

19 Etā Skēkōl wé tso' ká jai ā, e' wékkō bunane, e'
shuā Skēkōl tō ittē me' se' ā, e' kélkuō suéyō. Etā alá

wõñane blane tajë, e' ttséyö. Í tka darërëë, ñies mò wösi sēsēë blubluë, e' dane tajë kaljje.

12

Alaköl eköl ena bë dör këtali kékölie e'

¹ E' ukuök_i t_a ilè tajë suéyö ká jai a ilè wà kka-choie. E' dör alaköl eköl parratulew_a diwö w_a. Si'wö tso' ie' klö dik_ia. Iwök_i k_i ì tkër_ka wēs blu' wök_i k_i itkè_ka es, e' yöule bëkwö dök_a dabom eyök k_i böt (12) e' wa.

² Alaköl batsök_etkër buklú, e' kirinemitke, e' tö ie' kköchöweke tajë.

³ E' ukuök_i t_a ye' tö ilè skà sué ká jai a ilè wà kkachoie. E' dör iyiwak sulusi aknamaie blubluë, e' dör këtali kéköl wák batsë e'. Iwök_i dök_a kul, e' k_i idula' tulur_ka dök_a dabop. Ñies iwök_i kōs k_i itulur_ka wēs blu' wök_i k_i itkër es.

⁴ Bëkwö kōs mú blatèsö mañat tsiní t_a e' et tsiní kaléttsaitö dō ká i' k_i ikirë wa. Ie' e' duék_a alaköl alà kurketke, e' wōsh_aë ipanuk ilà kurketke e' katowaie.

⁵ Alaköl alà kune wēm, e' suletënebak ká ulitane wakpa wëttsuk iblúie. Ie' tö ie'pa wëttseraë yësyësë idiché tajë wa. Erë alà e' yënetts_a imi ulà a, minets_er wé Skéköl tkër ikulé k_i eë.

⁶ Alaköl e' tkashkar këtali kéköl yö_ki t_a imí_a ká sir poë wé kē yi serku' tajë ese ska'. Eë Skéköl tö ká me'baktke ie' a. Eë ie'pa tö alaköl se'weke ká dök_a mil eyök k_i cien böyök k_i dabom teryök ekkë (1260).

⁷ E' ukuök_i t_a ie'pa ñippémi tajë ká jai a. Skéköl biyöchökwak kibi kiè Miguel, e' ena imalepa, e'pa

ñippé tajë këtali kèköl ta. Këtali kèköl ena iklépa, e'pa ñippé tajë ñies,

⁸ erë Miguel e' aléka ie'pa ki. E' kueki këtali kèköl ena iklépa, e'pa kë a kawö mène senukia ká jaì a.

⁹ Es këtali kèköl bërie uyéttsarakitö ká jaì a döttsa ká i' ki iklépa kos eta. Këtali kèköl e' dör tkabë bak ká iaiäë kiè Bë ena Satanás e'. Ie' dör ká ulitane wakpa kitö'ukwak as ie'pa tö ì sulu wamblö.

¹⁰ E' ukuöki ta ttö darërëë ttséyö ká jaì a tö iché:

“Bata ekkë ta Skèköl tö se' tsatkée,
ie' e' tkékatke ì ulitane blúie diché ta' tajë.

Wé pairi'bitu ie' tö idi' wa s'blúie
e' detke ká ulitane wakpa wökirie.

Satanás bak s'yamipa kkatök ñië nañeë Skèköl a,
erë bata ekkë ta ie' uyéttsaitö.

¹¹ Obeja Pupula kötëwa, e' pé tëne se' skéie,

ie' mik s'yamipa erblé,
e' tté buaë paké ie'pa tö,

e' kueki ie'pa e' aléka Satanás ki.

Ie'pa kë tkine ttè buaë e' dalërmik ittëwa e' ki.

¹² ¡A Skèköl biyöchökwakpa serke ká jaì, a' ttsë'nú
buaë!

Erë jwëstela ina wépa tso' ká i' ki ena dayë ki esepa
ta!

Bë wa ijcher tö ie' kèwö dökewatke tsinet,
e' kueki ie' ulune tajë, ie' dë'ttsa a' we'ikök.”

¹³ Mik këtali kèköl tö isué tö ie' uyanettsa döttsa
ká i' ki, eta ie' tö alaköl alá kune', e' tötíémi.

¹⁴ Erë alaköl a pu pik mène as iur kamië këtali
kèköl yöki ie' ká tso' ká sir poë wé kë yi serku' ee.
Eë ie'pa tö ie' se'wëraë dö duas mañal kí shaböts.

15 Eta kətali kəköl tō di' tué ikkō a tajē as e' tō alaköl katōmi.

16 Erē íyök tō alaköl kímé. Íyök tskinane ta di' tué kətali kəköl tō ikkō a, e' yéwa íyök tō.

17 E' tō kətali kəköl uluwéka tajē alaköl kī. E' kuəkī ie' míā ñippök alaköl e' aleripa datse ie' itōkī e'pa ta. Ie'pa dör wépa tō Skəköl ttè dalöiëno, e' iuteke buaé e'pa. Ñies ie'pa e' tkéwa darërëë kekraë Jesús tté mokī e' a kē olo'yeta'.

18 Eta kətali kəköl demi e' duéka dayë kkō mik.

13

Iyiwak sulusi aknamaie e' deka dayë a

1 Eta ye' tō isué tō iyiwak sulusi aknamaie deka etō dayë a, e' wōkir dōka kul, idula' tulturka dabop. Idula' kos kī itulurka wēs itkēr blu' wōkir kī es. Ie' wōkir bik ekkē kī kiè kitule et et, e' kos tō Skəköl cheke suluë.

2 Iyiwak sulusi sué ye' tō, e' dör wēs namu es, iklō dör wēs sini'urri bērie klō es, ikkō dör wēs ma'name kkō es. Iyiwak sulusi e' a kətali kəköl tō idiché ena kawō mé s'blúie s'wëttsjie.

3 Iyiwak sulusi e' wōkir dōka kul, iwōkir ek shka'ule tajē wēsua ittèwamiitō ekkē. Erē e' buanene bet. E' tō ká ulitane wakpa tkiwéwa tajē. E' kuəkī ie'pa tō ie' klō'wé iblúie.

4 Kətali kəköl tō idiché me'baktke iyiwak sulusi dē'ka dayë a e' a, e' kuəkī ie'pa tō idalóie ikëkölíe. Ñies ie'pa tō iyiwak sulusi e' dalóie. Ie'pa tō iché: “Kē yi dör wēs ie' es. Kē yi e' alōpakā ie' kī.”

5 Iyiwak sulusi dē'ka dayë a e' a kawō mène e' ttsökka tajē, Skəköl chök suluë. Ñies kawō mène ie'

a blu'ie s'wëttsuk si' döka dabom tkëyök ki böt ekkë (42).

⁶ Etä es ie' tö iwà wamblé. Ie' tö Skëköl ena Skëköl kiè e' ché suluë. Ñies ie' tö Skëköl wé ena wépa serke ká jai a, e' kôs ché suluë.

⁷ Ñies kawö mène ie' a ñippök s'batse'rpa tso' ká i' ki e'pa ta e' alökka ie'pa ki. Kawö mène ie' a blu'ie ká ulitane wakpa, s'ttö kuá'ki kuá'ki, ditsöwö kuá'ki kuá'ki, e'pa kôs wëttsuk.

⁸ Wépa dör Obeja Pupula kótulewá se' skéie, e' icha, esepa kiè tso' kitule iyëkküö ki kuaë, mik Skëköl tö ká i' yö' e' yöki. Yëkküö e' dör sene michoë e' yëkküö. Wépa kiè tso' kitule yëkküö e' ki, esepa kë wá iyiwak suluë e' dalöiene'. Erë ká ulitane wakpa malepa, wépa kiè kë ku' kitule sene michoë yëkküö ki, esepa kôs tö iyiwak sulusi dë'ka dayë a e' dalöié ikëkölie.

⁹ Ì cheke ye' tö, e' ttsö a' ulitane tö:

¹⁰ “Wépa suletë'bak Skëköl tö klö'wëwá, esepa tserdami klöulewá.

Wépa suletë'bak Skëköl tö duökwa tabè kkö a, esepa tterawá tabè wa.”

E' wa s'batse'rpa e' tköwá darërë ena ierblö ie' mik e' wërdaë.

Iyiwak Sulusi aknamaie deka etö iyök a

¹¹ E' ukuöki ta ye' tö iyiwak sulusi aknamaie ská sué etö, e' deka iyök a. Idula' dör bötö wës obeja wë'ñe dula' es, ittö wës këtali kéköl ttö es.

¹² Ie' wá kawö tso' i' kôs wöie wës iyiwak sulusi dë'ka dayë a e' wá itso' es. Ie' kanëblöke iyiwak sulusi dë'ka dayë e' a. Ie' kanë dör ká ulitane

wakpa kök iyiwak sulusi dë'ka dayë a shka'ule taië iwökir ki wësua ittëwamiitö, e' dalöiök.

¹³ Ì kě or yi a, ese wéitö taië döka bö' kiéitö ká jai a, e' ta ibiteshka taië dötsa ká i' ki sulitane wörki.

¹⁴ Ì kě or yi a, ese wé taië ie' tö iyiwak sulusi dë'ka dayë a e' wörki. E' wa ie' tö ká ulitane wakpa kë dör Skököl icha, esepa kos kitö'wé taië. Ie' tö ie'pa a iché: “Iyiwak sulusi dë'ka dayë a e' shka'ule taië iwökir ki tabè wa erè ishkenekane e' diököl yuö iwák suë idalöioie.”

¹⁵ Iyiwak sulusi dë'ka íyök a e' a kawö mène siwa' muk iyiwak dë'ka dayë a e' diököl yöne e' a as ittöka, ñies as tö wépa kë tö idalöie, esepa ttökwa patkö.

¹⁶ Ñies iyiwak sulusi dë'ka íyök a, e' tö ká ulitane wakpa ké e' muk wakyuè iulà bua'kka ki ö iwötsa ki. Pë' èsepa ena pë' dalöiërta', pë' siarëpa ena pë' inuköl blúpa, pë' klöulewa kanè mésoie ena pë' kë dör es, e'pa kos kawöta e' muk wakyuè.

¹⁷ Wépa wakyöule es, esepa ë a kawö mène íyi taük ena íyi wataük. Ie'pa kos wakyöule iyiwak sulusi dë'ka dayë a e' kiè wa ö ikiè e' número wa.

¹⁸ A' kawöta iwà bikeitsökwa buaë as a' éna iar tö ì kiane yënu. Wépa didir ena ká ane buaë, esepa éna iwà armi buaë. Iyiwak sulusi dë'ka dayë a e' número dör s'ditsö eköl e' número, e' dör cien teryök ki dabom teryök ki teröl (666).

14

Obeja Pupula ena wépa tsatkëne esepa

¹ E' ukuöki ta ye' tö Obeja Pupula sué tö idur kabata kiè Sión e' wöbata ki. Ie' ta pë' tso' taië döka

144.000 ekkë. Ie'pa kōs wōtsa kī Obeja Pupula ena iyē, e'pa kiè tso' kitule.

² E' ukuōkī tā ye' tō ittsé tō ì blarke tajē ká jài a, e' blar wēs di' blar tajē ákttō mik es, wēs alá blar tajē es, e' dōr wēs s'blar tajē ma'ma kiè arpa wa es.

³ Pē' tso' tajē dōka 144.000, e'pa iēter Skëköl kulé wōshāē ñies itso' ttsē'ka dōka tkël ena kēkēpa dōka dabom böyök kī tkël (24), e'pa wōshāē ie'pa iēter. Ie'pa tso' ttsök ttsè pa'alī wa. Ká ulitane wakpa shūa e'pa ē tsatkēne, e' kuēkī kē yi skà a e' yönuk ttsè e' wa.

⁴ Ie'pa dōr yēsyesē, kē e' iaoulekā trē wa yēs. Ie'pa michoë Obeja Pupula itōkī wé imi'ke ee. Ie'pa tsatkēne, ie'pa dōr wēs íyi tsá mēne Skëköl a ena Obeja Pupula a es.

⁵ Ie'pa kē kayēule yēs. Ie'pa kē kī ì sulu tā' Skëköl wōa.

Skëköl biyöchökwakpa dōka teröl

⁶ E' ukuōkī tā ye' tō Skëköl biyöchökwak skà sué eköl urkear kashuk a. E' wā Skëköl tté buaē yöbiē e' dami wà pakè ká ulitane wakpa a, s'ditsöwō ulitane a ena s'ttō kuā'kī kuā'kī ulitane a.

⁷ Ie' tō iché aneule: “Skëköl tō sulitane shuleketke, e' kēwō detke. E' kuēkī Skëköl dalöiö, ie' kīkōka. Kashuk ena ká i' ena dayē ena di' ulitane, e' kōs yö'itō, e' kuēkī idalöiö sulitane tō.”

⁸ Eta Skëköl biyöchökwak skà debitu idē'bitu kewe, e' itōkī, e' tō iché: “Ká kibi tajē bua'iewa kiè Babilonia, e' enewa seraā, sulunewa. Babilonia wakpa tō ká malepa wakpa erkiöwé ì sulu wamblök ie'pa tā wēs s'ttèka blo' wa senokka ita es. E' kuēkī ká e' wakpa enewa.”

9 Etā Skēkōl biyōchōkwak skà debitu itōki, e' tō iché: “Wépa tō iyiwak sulusi dē'kà dayē a e' ena idiōkōl dalōié t̄a iē' mérak wakyuè iwōtsa k̄i ö iulà kkue k̄i,

10 esepa we'ikeraë Skēkōl tō. Ie' kēsik tajē e' ardaë seraā ie'pa k̄i. E' dör wēs ie' tō ie'pa ké ì bacha'bachaë e' yōkwa seraā es. Ie' tō ie'pa we'ikeraë tajē kekraë bö' wōñarke azufre t̄a e' wa ibiyōchōkwakpa batse'r e'pa wōrk̄i ena Obeja Pupula wōrk̄i.

11 Wépa tō iyiwak sulusi dē'kà dayē a e' dalōié, ñies idiōkōl dalōierakitō, e'pa e' me' wakyuè iyiwak sulusi e' kiè wa, esepa weirke bö' ké a, e' shkle batrō michoë kë iwōitt̄a'w̄a ñië nañeë.”

12 S'batse'rpa tō ie' ttē dalōiēno, e' iutē buaë, ñies ie'pa tkēulew̄a darērēë Jesús mik. E' wa ie'pa diché wērdaë.

13 E' ukuōki t̄a ye' tō ttō datse k̄a jai a e' ttsé. E' tō ye' a iché: “I'ñe t̄a ena aishkuō t̄a wépa erblē' Jesús mik t̄a idurulune es, ayēcha buaë esepa.” Ñies Skēkōl Wikōl tō iché: “E' dör moki, ie'pa kanēblē' darērēë Skēkōl a k̄a i' k̄i, e'pa enuraë aishkuō t̄a. Ì buaë kōs o' ie'pa tō, e' ské dōraë ie'pa ulà a.”

14 E' ukuōki t̄a ye' tō mò saruru sué, mò saruru e' k̄i yi tkēr ekōl wēr tō ie' dör S'ditsō Alà. Ie' wōkir k̄i itkēulek̄a ì tkekek̄a blu' wōkir k̄i yōule orochka wa ese. Tabe k̄a di'diē tso' iyiwō toie, ese a'tser ie' w̄a.

15 Etā Skēkōl biyōchōkwak ekōl e' yéttsa Skēkōl wé tso' k̄a jai a e' a, etā iché aneule yi tkēr mò bata k̄i e' a: “K̄a ulitane wakpa dör wēs iyiwō es, e' kēwō detke wōshtë wēs íyi wōshtësō es. E' kuēk̄i e'pa wōshtë be' tabè wa.”

16 Età yi tkër mò bata k̄i, e' tò itabè waté ká i' k̄i, età iwà wöshtéitö.

17 E' ukuök̄i t̄a Skëköl biyöchökwak skà e' yéttsa Skëköl wé tso' ká jai a e' a. Ie' wà tabè kà di'dië a'tser.

18 E' ukuök̄i t̄a Skëköl biyöchökwak skà tso' e' dör ka' tso' íyi moka Skëköl a e' bö kanéukwak. Ie' dettsa t̄a ichéitö aneule wé wà tabè dami e' a: “Uvawö kos tso' ká dià a e' detke wöshtè, e' kuek̄i uvawöli kicha t̄ö tabè wa.”

19 Età Skëköl biyöchökwak, e' tò uvawöli kos kicha té t̄a iékaitö ákuk a wé iwöli ñateke idiö yottsaië e' a. Ákuk e' wà kiane chè tò Skëköl tò ibolökpa we'ikeraë ikésik wa wës uvawö ñatèsö es.

20 Ákuk e' tso' Jerusalén bánet, e' a iwöshté Skëköl biyöchökwak tò e' iëne. Mik iñatëne, età s'pé tene taië wër wës di' taië suèsö es. Ibatsí dör kilómetro dōka cien mañayök (300) ekkè, ishöló dör metro et k̄i shaböts.

15

Ì sulu bata datse

1 E' ukuök̄i t̄a ye' tò ì skà sué ká jai a ilè wà kkachoie, e' tò ye' tkiwéwa. E' dör Skëköl biyöchökwakpa dōka kul, e'pa wà ì sulu bata datse dōka kul ká i' wakpa k̄i, e' dami. Mik ì sulu ikkëpa tka, età Skëköl kësik taië e' wöklöne.

2 Ñies ye' tò isué tò ì me'r bérie dayë suë, e' wër wösuoçhka suë sarërëë shutuule bö' wörkua wa. Ñies wépa e' ali'kabak iyiwak sulusi dē'ka dayë a e' k̄i ena idiököl k̄i, esepa suéyö. Ie'pa kë e' menettsa wakyuè iyiwak sulusi kiè e' número wa. Ie'pa iëter

dayë e' kkömik. Ma'ma blarta' kiè arpa me' Skëköl
tö ie'pa a, e' a'tser ie'pa wa.

³ Skëköl kanè méso kiè Moisés e' ttsè, ñies Obeja
Pupula ttsè, e' ttseittseke ie'pa tö, e' tö ichè i' es:

“A Skëköl, be' diché ta' taië iyi ulitane tsata.

Ì kos wé be' tö, e' dör taië buaë, e' tö sa' tkiwéwa.

Be' ë dör ká ulitane wakpa blú.

Be' dör yësyësë, be' ttö etkë.

⁴ A Skëköl, sulitane tö be' dalöieraë.

Sulitane tö be' kikeraka.

Be' ë dör batse'r.

Sulitane wa ijcher tö be' tö s'shuleke yësyësë,

e' kuëki ká ulitane wakpa döraë be' ska' be'
dalöiök.”

⁵ E' ukuöki ta' Skëköl wé tso' ká jai a, e' úshu
dalöiërta' taië shute, e' suéaryö áie, e' shua ttè
me'bak Skëköl tö se' a e' tso' blëule.

⁶ Skëköl biyöchökwakpa döká kul wa ì sulu datse
ká i' ki e' damirak iwá iulà a, e'pa dettsa Skëköl
wé e' a. Ie'pa datsi' yöule datsi' kiè lino ese wa e'
dör saruruë wöñarke dalalaë, ikiparuo àr iwá icho'
mik, e' dör oro.

⁷ Ì tso' ttsë'ka döká tkël, e' eköl tö tka' yöule
orochka wa, e' mé Skëköl biyöchökwakpa kul a eköl
eköl. Tka' e' a Skëköl ser michoë e' kësik iëne chië.

⁸ Eta Skëköl wé e' wà iëneká Skëköl olo taië ena
idiché taië e' shkle wa. Kë yi döpawa Skëköl wé e' a
dö mik, ì sulu dami Skëköl biyöchökwakpa kul wa,
e' wà tka eta.

16

¹ Ye' tō yile ttō tse darērēē Skēkōl wé a, e' tō iché Skēkōl biyōchōkwakpa kul a: “iA' yú t̄a a' tka' wà iēne Skēkōl kēsik wa, e' wà tkōttsa ká dià k̄i!”

Tka' wà iēne Skēkōl kēsik wa dōka kul

² Skēkōl biyōchōkwak tsá, e' tō itka' wà tkēttsa ká i' k̄i, et̄a wépa wakyōule iyiwak sulusi dē'ka dayē a e' kiē wa ñies idiōkōl dalōiérakitō, esepa kōs k̄i s'méwō sulusi tskine dalēr taiē.

³ E' ukuōk̄i t̄a Skēkōl biyōchōkwak skà tō itka' wà tkēttsa dayē k̄i. Et̄a dayē míā péie wēs wēm kōtulewā pé es. Iyiwak kōs tso' dayē a duolur yēs.

⁴ E' ukuōk̄i t̄a Skēkōl biyōchōkwak skà tō itka' wà tkēttsa di' kōs k̄i. Et̄a di' kōs míā péie.

⁵ E' ukuōk̄i t̄a ye' tō ittse tō Skēkōl biyōchōkwak dōr di' kkō'nukwak, e' tō iché:

“A Skēkōl, be' dōr batse'r,
be' tso'tke tsawe t̄a, i'ñe t̄a ena kekraē.

Kekraē be' tō s'shuleke yēsyesē,
e' kuek̄i e' dōr buaē tō be' tso' ie'pa we'ikōk es.

⁶ Ie'pa tō s'batse'ropa ena be' ttekōlpa,
e'pa kōtulur pé tēne taiē, e' kuek̄i e' dōr buaē tō be'
tō ie'pa we'ikē es.

I'ñe t̄a be' tō ie'pa ské kéne pé yök.

Es ie'pa k̄i inuí ské dene.”

⁷ E' ukuōk̄i t̄a ka' tso' íyi moka Skēkōl a eē ttō tseyō se' ttōie e' tō iché: “A Skēkōl, be' diché t̄a' taiē íyi ulitane tsata, ayēcha e' dōr mokiē, be' tō ie'pa nuí shulé mokiē yēsyesē.”

8 E' ukuökḱi ta Skëköl biyöchökwak skà tö itka' wà tkéttsa, e' ane diwö ki. Eta diwö a kawö mène s'ditsö ña'ukwa iba tajë e' wa.

9 Diba e' tö sulitane pa shayo'wéttsa tajë. Ì sulu ikkë kos patké Skëköl tö ie'pa ki, erë ie'pa kë éna ì sulu wambleke ie'pa tö ese olo'yak, ie'pa kë er mane'wak ie' a. Ie'pa kë éna ie' kikakka. E' skéie ie'pa tö ie' ché sulué.

10 E' ukuökḱi ta Skëköl biyöchökwak skà tö itka' wà tkéttsa, e' ane wé iyiwak sulusi dë'ka dayë a e' tkërka e' ki. Eta ie' ká kos ttsenewa wes stui es. Ká ulitane wakpa tö iku' kukeke ipà dalër tajë e' ë kueki.

11 Erë ì sulu wambleke ie'pa tö, ese kë olo'yè ie'pa tö. Ie'pa pa dalër tajë ñies ie'pa tteke smewö sulusi tö, e' kueki ie'pa tö Skëköl tso' ká jaì a e' ché sulué.

12 Skëköl biyöchökwak skà tö itka' wà tkéttsa, e' ane di' tajë kiè Éufrates e' a. Eta di' tajë e' sinewa as blu'pa datse diwö tskirke e' wa, esepa tkömi buaë iñippökwakpa ta.

13 E' ukuökḱi ta ye' tö wimblupa sulusi sué bukuë'ie mañat. Et dettsa këtali këköl e' kkö a. Et dettsa iyiwak sulusi dë'ka dayë a e' kkö a. Ibata èt dettsa iyiwak sulusi e' tteköl kkö a.

14 Bukuë' e'pa dör aknamapa. Ì kë or yi a, ese ormi ie'pa a. Ie'pa mi'ke blu'pa tso' ká wa'ñe, e'pa dapa'uk ñippök Skëköl diché ta' tajë iyi ulitane tsata, e' ta, mik ikéwö de sulitane shulök eta.

15 Skëképa Jesucristo tö iché i' es: "Ye' ttö ttsó. Mik ye' datsene, eta ye' datse kë e' biyö yëule wes akblökwak döwa es. Wépa tso' erki ye' panuk,

idatsi' tso'tke buaë iënoie, ayëcha buaë esepa. Es ie'pa kë shkõpa sume sulitane wõrkı ta ijaërkarak.”

¹⁶ Eta aknamapa mañal, e'pa tõ blu'pa dapa'wékã kã kiè hebreoie Armagedón eë.

¹⁷ Eta Skëköl biyöchökwak bata tõ itkã' wà tkéttsã, e' ane kashuk a. Eta se' ttõie darërëë ttsé ye' tõ datse blu' kulé tso' Skëköl wé a e' ska', e' tõ iché aneule: “ıYe' tõ iwakanewétke!”

¹⁸ Eta alá wõñane taië iblane taië. Í tka darërëë, e' tõ kã wõtı'wé taië kôs í bakule kã i' ki e' tsata.

¹⁹ Kã wa'ñe wé s'ditsö serke, e' ké kôs enewa. Kã kibi taië bua'iewã kiè Babilonia, e' tskinewã ațe mañat tsiní. Es Babilonia kı Skëköl kësik suluë blé, ì sulu wamblekerakitö ese nuı kuekı. E' dör wes Skëköl tõ ie'pa ké ì bacha'bachaë yökwa seraã es.

²⁰ Dayë nane kôs, kabata kôs, e' cholur.

²¹ Nies mò wõli wõsi seseë, e' wõsi es tkõka dabom tkëyök (40) kilo tsata, ese dane taië s'ditsö kı wes kalı yër es. E' tõ s'ditsö we'iké taië e' kuekı ie'pa ulunekã Skëköl kı ta ie' ché suluë.

17

Alaköl trër taië e' weirdaë

¹ Skëköl biyöchökwakpa döka kul wã tkã' tso', e' eköl de ye' ska' ta ye' a ichéitö: “Be' shkõ ye' ta, súyö be' a ikkachè wes Skëköl tõ alaköl trër taië kkeaulekã taië, e' we'ikè. Alaköl e' tkërka di' tso' taië e' bata kı.

² Kã ulitane blúpa e' mettsã trënuke ie' ta. Nies kã ulitane wakpa e' mettsã ì sulu wamblök wes ie' es kë wöklörtã' wes s'tteke blo' tõ es.”

³ E' ukuökı ta Skëköl Wiköl de taië ye' kı ta Skëköl biyöchökwak wã ye' mıtser kã sir poë wé kë yi

serku' tajë ese ska'. Eta ee ye' tö alaköl sué eköl tkërka iyiwak sulusi dë'ka dayë a wák batsë e' kî. Iyiwak sulusi e' pa kos kî kiè tso' kitule tajë kua'kî kua'kî. Kiè e' wà kos tö Skëköl cheke suluë. Iwökir doka kul, idula' doka dabop.

⁴ Alaköl e' paiëule buaë idatsi' dör sielsiel ena batsë. Ikitkëule buaë tajë oro wa ena ák bua'buwa wa ena ákwöla bua'buwa kiè perla ese wa. Tka' yöule oro wa, e' a'tser iwa wà iëule chië blo' wa. Blo' e' tö ì kos wër suluë Skëköl wa ena alaköl e' ia'wëka trë wa e' chë.

⁵ Ie' wötsa kî ttë tso' kitule. Ttë e' wà blëulewa se' yöki, e' tö ichë: “Ye' dör ká kibi tajë kiè Babilonia. Ye' dör alakölpa trër suluë esepa kos mî. Nies ye' dör ì kos tso' ká i' kî wër suluë Skëköl wa ese mî.”

⁶ Eta ye' tö isuë tö alaköl tteke blo' tö. Blo' e' dör s'batse'rpa kôtulur ie'pa tö Jesús ttë kueki, e'pa pé. E' tö alaköl e' tteke blo'ie. Mik ye' tö ie' sué eta ye' tkinewa tajë.

⁷ Eta Skëköl biyöchökwak tö ye' a ichaké: “¿Ì kueki be' tkinewa? Alaköl e' ena iyiwak sulusi wökir doka kul, idula' doka dabop, e' kî alaköl tkërka, e' wà pakeke ye' tö be' a.

⁸ Iyiwak sulusi sué be' tö, e' bak senuk ká iaiaë, e' kë ku'ia i'ñe ta, erë ie' döraka kauk tajë iskië, kë s'wö dë'mi ekkë, e' a. E' ukuöki ta Skëköl tö ie' we'ikök patkeraë kekraë. Wëpa kiè kë ku' kitule kuaë sene michoë yëkkuö kî kam Skëköl tö ká i' yuö e' yöki, esepa kos tkirdawarak mik ie'pa tö iyiwak sulusi dë'ka dayë a e' sué eta. Iyiwak sulusi e' bak senuk, e' kë ku'ia i'ñe ta, erë ie' dörane.

⁹ “Wëpa didir ena ká ane buaë, esepa éna ì cheke ye' tö a' a e' wà armi buaë. Iyiwak sulusi e' wökir

dōka kul, e' wà kiane chè kabata dōka kul, e' ki alaköl sulusi tkërka. Ñies e' wà kiane chè blu'pa dōka kul.

¹⁰ E' skel blërulunebak, e' eköl tso' blu'ie, blu' bata doia itökj erë e' kë kanablōpa ká taië blu'ie.

¹¹ Iyiwak sulusi bak senuk ká iaiaë, e' kë ku'ia i'ñe ta, mik ie' dene blu'ie, eta ide pàköl, ie' dör blu' bak kul e' eköl ñies. Erë ie' dene blu'ie weinuk ë.

¹² “Idula' dōka dabop sué be' tö, e' wà kiane chè tö blu'pa dōka dabop e'pa doia. Ie'pa a kawö merdaë s'wëttsöie iyiwak sulusi e' ta ekuölö ëme.

¹³ Blu'pa dōka dabop, e'pa er mé ñikkëe iwákpa bil ekkë, kawö ena diché tso' ie'pa wa s'wëttsöie, e' muk iyiwak sulusi e' a.

¹⁴ Ie'pa ñippöraë Obeja Pupula ta, erë e' e' alöraka ie'pa ki. Ie' dör skökölpa ulitane e' kéköl, ñies ie' dör blu'pa ulitane e' blú, e' kueki ie' e' alöraka ie'pa ki. Wépa tso' ie' ta, e'pa klöo'bak Skököl tö, ñies ie'pa shukitbakitö. Ie'pa dör Obeja Pupula ttókatapa e' tkökewa darërëe ie' a ese.”

¹⁵ Ñies Skököl biyöchökwak tö ye' a iché: “Di' tso' taië sué be' tö, e' bata ki alaköl trër taië, e' tkërka, e' wà kiane chè, ká tso' taië e' wakpa s'tso' taië ttö ku'a'ki ku'a'ki e'.

¹⁶ Idula' dōka dabop ena iyiwak sulusi, e'pa tö alaköl trër taië e' sueraë suluë. Ì kos tso' ie' wa, e' yerattsarakitö iulà a, imeraarakitö sume. Ie'pa tö ie' chkà katerawa eta ikuö ate e' ña'werae ie'pa tö.

¹⁷ Skököl wák tö blu'pa dabop er méwa ñikkëe as ie'pa wa kawö tso' s'wëttsöie, e' mütörak iyiwak sulusi e' a. Es ie'pa tö iweraë dö mik iwà tka wes Skököl tö iyë'at es.

18 Alaköl trër tajë sué be' tö, e' wà dör ká kibi tajë. Ká e' wakpa e' aléka ká malè blúpa k̄i.”

18

Babilonia wakpa enewa ta iké sulunewa

¹ E' ukuöki ta ye' tö Skököl biyöchökwak skà sué eköl datse ká jaì a, e' diché ta' tajë. Ilo tajë, e' buneka ká i' k̄os k̄i.

² Ie' tö iché aneule:

“iBabilonia wakpa enewa ta iké sulunewa!

Ká e' sulunewa míane aknamapa kéie.

Ee wimblupa sulusi tsakië e' dapa'wéka senuk.

E' dör iyiwak sulusi dör ñá ena dù dör ñá, ese wé.

³ Ká ulitane wakpa erkiöwéka Babilonia wakpa tö trënuke wes s'tteke blo' tö es.

Ká ulitane blúpa senéka ie' ta.

Ì sulu k̄os tueke ie' tö ì sulu wambloie,

e' tö dalì wataukwakpa ulitane blu'wéka tajë.”

⁴ Ttö skà ttsé ye' tö datse ká jaì a, e' tö iché:

“Wépa dör ye' icha, e'pa k̄os e' yölor Babilonia

as a' k̄e tö ì sulu wamblërke ee e' wamblöñak.

Ñies a' e' yölor as ì sulu datse ie'pa k̄i e' k̄e dö a' k̄i.

⁵ Ì sulu wamblé ie'pa tö, e' dör tajë shute,

e' mú dapa'wèsö, e'ma ideka ká jaì a.

Ì sulu wamblé ie'pa tö, e' jcher buaë Skököl wa.

⁶ Eta ttö ttsé ye' tö e' iché inamépa a:

Ì sulu wamblé ie'pa tö p̄e' malepa k̄i,

e' nuí ské patköne ie'pa k̄i tajë dö bötökicha.

Ì sulu wamblé ie'pa tö p̄e' malepa k̄i,

e' dör wes ie'pa tö pë' malepa ké ì bacha'bachaë
yök es.

E' kuëki ibaché dökä bötökicha,
e' ské yökwa ie'pa kó inuie.

⁷ Ie'pa e' kkeōka tajë, ie'pa wa íyi bua'buatso' tajë
shute,

ekke ie'pa we'ikō tajë shute.

Ie'pa e' bikeitsō:

'Se' tso' buaë wes alaköl dör blu' es,
se' kë dör wes schö es weir siarë.'

⁸ Ie'pa e' bikeitsō es, e' kuëki ì suluë dōraë ie'pa ki
bet.

Ie'pa teraë bli tö, ie'pa weirdaë siarë,
ie'pa duöralur, ie'pa ñardawa bö' a.

Skököl diché ta' tajë íyi ulitane tsata,

e' wa ie' tö ie'pa wōme'ttsabak weinuk."

⁹ Ì sulu wambleke Babilonia wakpa tö, ese
wamblë'ñak ká blúpa tö ie'pa ta. Ñies íyi bua'buatso'
tajë Babilonia, e' tö ie'pa ttsë'wé buaë. Mik
ie'pa tö Babilonia ñarkewa e' shkle sué, eta' ie'pa
eriardaë tajë, iuraë siarë.

¹⁰ Ie'pa suardaë dö' ì sulu e' dö ie'pa ki ñies. E'
kuëki ie'pa e' tsuraarak kamië ikí sauk ta' icher-
arakitō:

“Ìwëstela ina Babilonia wakpa ta!

Ie'pa dör pë' tajë. Ie'pa ká dör tajë buaë.

Ì sulu wamblé ie'pa tö e' nuí de ie'pa ki bet,

ekuöläie ie'pa enewa, ie'pa ká sulunewa!”

11 Dalì wataukwakpa tso' ká i' k̄i e'pa eriardarak siarè iurarak taiè, kě yi ku'ia Babilonia ie'pa dali tauk e' kueki.

12 Dalì watueke ie'pa tö e' dör orochka, inukölchka, ák bua'buá, ákwöla bua'buá kiè perla, datsi' bua'buá kiè lino ena seda, ñies datsi' bua'buá wöaule sielsiel ena batsè; ñies kal ulitane alar jamamaè; ñies íyi ulitane bua'buáè yöule marfil*, ena kaltak bua'buá wa, ena tabechka kiè hierro e' wa ena tabechka kiè bronce e' wa, ena ák bua'buá kiè mármol e' wa;

13 ñies canela klö e' kkuölit, ñies íyi poie alar jamamaè ena íyi masmas ña'wè, kiö masmas kiè mirra ena íyi masmas poie tuè darèrè kiè olibano; ñies vino ena kiö, ñies harina bua'buá ena trigowö; ñies baka ena obeja ena kabaio ena carreta; ñies pè' klöulewá kanè mésoie ena pè' skà tso' watue ese. Íyi ekkè kòs watueke ie'pa tö.

14 Dalì wataukwakpa tö icheraè:

“A Babilonia wakpa, ì kòs bua'buáè kiarke a' k̄i taiè,

e' kě ku'ia a' wa.

Íyi bua'buá kòs wër buaè wöñarke dalölöè,

e' kòs kě dè'ia a' ulà a.”

15 Dalì wataukwakpa e' blu'wé Babilonia wakpa wa, e'pa e' tsuraarak kamiè ikí sauk. Ie'pa suane dö' ì sulu tka Babilonia wakpa k̄i, e' dö' ie'pa k̄i ñies. Ie'pa eriardaè siarè, iuraè taiè.

16 Ie'pa tö icheraè:

* **18:12 marfil:** E' dör iyiwak kiè elefante ese kà taléki wà.

“¡Wëstela ina Babilonia wakpa ta!
 A' e' paiëule datsi' bua'buà kiè lino ese wa
 ñies datsi' wöaule siëlsiel ena batsë ese wa.
 A' e' kitkëule buaë oro wa ena ák bua'buà wa ena
 ákwöla bua'buà kiè perla ese wa.
 17 ¡Ká etkë ta a' wá íyi tso' bua'buàë taië, a' blune
 taië, e' enewa!”

Es ñies kanò blubluë shköke taië dayë ki, e'
 wökirpa kôs ena ikaneblökerak kôs ena wépa
 shköke kanò shua, wépa kôs inuköl klö'weke
 kaneblök kanò wa, esepa kôs e' tséat kamië Babilo-
 nia kisauk.

18 Mik ie'pa tö ká e' ñanewa e' shkle sué, eta ie'pa
 ane taië: “¿Ká wé skà dör buaë taië wës Babilonia
 es?”

19 Ie'pa tö ká po tkéka e' wökir ki iwà kkachöie
 tö ie'pa erianerak taië ta iuke taië ta ichéraitö
 aneule:

“¡Wëstela ina ká e' buaë taië, e' wakpa ta!
 Sa' kôs wá kanò tso', e'pa blune taië ie'pa batamik.
 ¡Ká etkë ta ká e' sulunewa!”

20 ¡A a' tso' ká jaì a,
 Skéköl tö Babilonia wakpa ewéwa,
 e' kuëki a' ttsë'nú buaë!
 A' dör batse'rpa,
 ñies Jesús ttekölpa tsá,
 ñies Skéköl ttekölpa, je'pa kôs ttsë'nú buaë!
 Skéköl tö Babilonia wakpa we'iké,
 ì sulu wamblé ie'pa tö a' ki, e' nuí ské de ie'pa ki,
 e' kuëki a' ttsë'nú buaë.

21 E' ukuöki ta Skëköl biyöchökwak skà de eköl diché ta' taië. E' tò ák bërie kéka, ák e' dör kos ák tso' wawè ekkë, e' uyémiitö dayë a ta ichéitö:

“A Babilonia wakpa, a' chörawa wës ák i' chowa dayë a es, kë yi tò a' suepaia.

22 Ma'ma tso' bla'wë kiè arpa ena flauta ena duk, ese kë blarpaia a' ká a.

A' kanè mésopa kos kë ku'ia.

Ák tso' wawè ese kë blarpaia a' ká a.

23 Bö'wö ñarke e' kë wõñarpaia a' ká a.

Kë yi ku'ia ulabatsök.

A' dalì wataukwakpa e'pa kkeauleka taië, ie'pa dör pë' taië ká i' ki.

Es a' tò ká ulitane wakpa kitö'wé alibchö wa, e' kueki íyi ikkë sulu de a' ki.”

24 Skëköl ttekölpa ena s'batse'r malepa kos kötulur Babilonia wakpa tò, e'pa pë tène ie'pa ká ki. Ñies pë' malepa taië kötulur ie'pa tò. E' kueki e' nuí de ie'pa ki.

19

1 E' ukuöki ta ye' tò ittsé tò ká jai a pë' daparke taië, e'pa tté darëre ta ichéakitö aneule:

“Skëköl tò s'shulè yësyësë ttè moki wa, e' kueki jikikökasö!

Ie' dör S'tsatkëkwak.

Ie' olo ta' taië, ie' diché ta' taië íyi ulitane tsata.

2 Babilonia wakpa dör wës alaköl trër taië es.

Ie'pa bak ká ulitane wakpa erkiöuk ì sulu wamblök wes ie'pa es.

Ie'pa tö Skököl kanè mésopa kötukur.

E' nuí kī Skököl tö ie'pa ká sulu'wéwa ta iwakpa ewéwaitö.

E' kuéki se' wa ijcher tö ie' s'shuleke yésyësë mokië.”

³ E' ukuöki ta ie'pa tö iskà chéne:

“¡Skököl kīkōkasö!

Babilonia shkle dià e' batrö michoë.”

⁴ Kékëpa dōka dabom böyök kī tkël (24) ena ì ttsé'ka dōka tkël, e'pa e' télur iski wōwakköt ta Skököl tkërka ikulé kī, e' dalöierakitö. Ie'pa tö iché: “¡Es e' idir! ¡Skököl kīkōkasö!”

⁵ Skököl tkër e' ska' ttö ttsé ye' tö, e' iché:

“¡A' ulitane tö se' Kököl kīkōka,

se' tsitsipa ñies se' blublupa.

A' dör ie' kanè mésopa tö ie' dalöieke,

e'pa kos tö Skököl kīkōka!”

Obeja Pupula ulabatsöke e' kéwö tkö'uk

⁶ Eta ye' tö ittse tö ì blarke tajë wes s'tso' tajë ttö es, wes di' blar tajë áktö mik es, wes alá blar tajë es, e' tö iché:

“¡Skököl kīkōkasö!

Kékë dör se' Kököl, e' diché ta' tajë íyi ulitane tsata.

Ie' detke s'blúie s'wëttsuk,

e' kuéki ikīkōkasö.

⁷ Obeja Pupula ulabatsöketke, e' kéwö dewatke, e' tayë e' kané wétke ulabatsoie ie' ta.

E' kuęki se' ttsē'nù buaē kaneē, ie' olo kıkökaşö.
 8 Ie' tayē a datsi' bua'buakiè lino e' mène e' paioie,
 Datsi' e' dör saruruē, wöñarke dalalaē.
 Datsi' e' wà kiane chē
 s'batse'rpa ser yēsyesē e'.”

9 Skököl biyöchökwak tö ye' a iché: “Ishtö yēkkuö
 kī i' es: ‘Wépa shkeñaule Obeja Pupula ula-
 batsöketke, e' kēwö tkö'uk, ayēcha buaē esepa.’ ”
 Ñies ie' tö iché ye' a: “Ttè e' dör Skököl ttè mokiē.”

10 Ye' e' téwā įski wöwakköt Skököl biyöchökwak
 wöshaē idalöiök, erē ie' tö ye' a iché: “įse kē war!
 Ye' dör Skököl kanè méso wes be' ena be' malepa e'
 tkēulewā darērē Jesús tté a e'pa es. įskököl è dalöiö!”
 Jesús tté e' tö Skököl ttekölpa erkiöweke s'pattök.

Itkërka kabaio saruru kī

11 E' ukuöki tą ye' tö isué tö ká jai a ukkö tso' áie,
 ee kabaio suéyö etö saruruē. E' kī itkërka, e' kiè dör
 Ttö Yēsyesē Këkraē. Ie' tö s'wëttseke yēsyesē. Mik
 ie' e' kēka ñippök e' kē dör è.

12 Ie' wöbla wër wes bö'wö wöñar es. Ie' wökir kī i'
 tkërka taiē wes itso' tkèka blu' wökir kī es. Ie' kī ikiè
 tso' kitule. Kiè e' kē jcher yi wā, e' jcher ie' wák è
 wā.

13 Ie' datsi' nuuleka pé wa. Ie' kiè dör Skököl Ttè.

14 Ñippökwapka tso' taiē ká jai a, e'pa datse ie' itöki
 kabaio saruru kī. Ie'pa paiëule datsi' bua'buakiè
 lino ese wa, datsi' e' dör saruruē wöñarke dalalaē.

15 Ie' kkö a tabè dökettsā ká yëule di'dië, tabè e'
 wa ie' e' alörakā ká ulitane wakpa kī. Ie' tö ie'pa
 wëttseraē yēsyesē idiché taiē wa. Skököl diché tą
 taiē iyi ulitane tsāta, e' kësik wa ie' tö ibolökpa

ñatskerawā wēs uvawō ñatskèwāsō s'klō wa idiō yottsā es.

¹⁶ Itu' shā ie' paio kī itso' kitule, e' tō iché: “Blu'pa ulitane e'pa Blú, skèkōlpa ulitane e'pa Kèkōl.”

S'tsatkōkwak e' aléka iyiwak sulusi kī

¹⁷ E' ukuōkī tā ye' isué tō Skèkōl biyōchōkwak dur ekōl diwō kī. E' tō iché aneule dù kōs ūrke kashuk ā e' ā: “¡A' shkō, a' ñi dapa'ūkā chkè tso' tajē Skèkōl wā a' ā e' katōk!

¹⁸ A' shkō blu'pa chkà katōk, ñies ñippōkwakpa wōkirpa ena wēpa kēsik suluē, esepa chkà katōk a' shkō. Kabaio ena iwákpa e'pa chkà katōk a' shkō. S'klōulewā kanè mésoie ena pē' kē dōr es, ñies s'dalōiēr tā' tajē ena se' ēsepa ena pē' ulitane chkà katōk a' shkō.”

¹⁹ Eta ye' tō iyiwak sulusi dē'kā dayē ā e' sué. Ká ulitane blúpa ena ñippōkwakpa, e'pa tso' ie' tā. E'pa ñi dapa'ūke ñippōk itkērka kabaio saruru kī ena ñippōkwakpa e'pa tā.

²⁰ Iyiwak sulusi dē'kā dayē ā ena ittekōl e'pa klō'wēwarakitō. Ittekōl e' tō ì kē or yi ā ese o' iyiwak sulusi wōrki. Ese wa ie' tō wēpa e' me' wakyuè iyiwak sulusi e' kiè wa ena idiōkōl dalōiē', esepa kītōō'kā. Eta iyiwak sulusi ena ittekōl, e'pa batrélormi ttsē'ka bö' me'r tajē batsōriie e' ā. Eē bö' wōñarke tajē azufre tā.

²¹ Imalepa ttélur itkērka kabaio kī e' tō, tabè dōkettšā ikkō ā e' wa. Eta dù tō ie'pa chkà katé tajē dō che.

20

Skèkōl e' aléka Satanás kī

¹ E' ukuök_i ta Skëköl biyöchökwak sué ye' tö eköl, e' datse ká jai a. Ie' wa kauk ter taië iskië e' kköyottsá tso'. Ñies tabechka kichaie bérie e' a'tser iwa.

²⁻³ Eta ie' tö këtali këköl klö'wéwa. Këtali këköl e' dör Bë kiè Satanás dë'ka tkabëie ká iaiäe e'. Skëköl biyöchökwak tö ie' muéwa tabechka kichaie wa ba-tréemi kauk ter taië iskië e' a. Ta e' kkö wötéwaitö daloie ena iwakyuéitö as kë yi a ikköyërtsane. Ee ie' wötëne dö duas mil eyök as kë ie' a ká ulitane wakpa kitëria. Erë mik duas mil eyök deka, eta ie' wötsënardaë erë ekuölö ë.

⁴ E' ukuök_i ta ye' tö s'blúpa kulé sué tular ká jai a. Wépa tular kula' e' ki, e'pa a kawö mène s'wëttsuk. Ñies wépa kuli' tërdulune Skëköl tté ena Jesús tté mok_i pakè kueki, esepa wiköl sué ye' tö. Ie'pa kë wa iyiwak sulusi dë'ka dayë a ena idiököl dalöiëne'. Ñies ie'pa kë e' mène wakyuè iyiwak sulusi kiè wa iwötsa ki ö iulà kkue ki. Ie'pa shkenekane, eta ie'pa tö s'wëttsé Cristo ta döka duas mil eyök.

⁵ Ie'pa shkenekane e' dör s'duulewa e' tsá shkenekane. S'duulewa malepa e'pa kë shkerpakane dö mik duas mil eyök ene eta.

⁶ Wépa shkerdakane kewe, ayëcha buaë esepa. Ie'pa dör wépa batseo' Skëköl tö esepa ki. Ie'pa kë duöpawa bötökicha. Ie'pa kaneblöraë Skëköl a ena Cristo a sacerdotepaie. Ñies ie'pa tö s'wëttsëraë Cristo ta ñita dö duas mil eyök ekkë.

⁷ Mik duas mil eyök deka, eta Satanás yërdattsane wé itso' wötëulewa ee.

⁸ Ie' e' yörattsá Gog ena Magog kitö'uk. Gog ena Magog, e' wà kiane chë ká ulitane wakpa.

Satanás tō ie'pa dapa'weraë ñippök Skëköl ta. Ie'pa ñippökwakpa dör taië wës dayë tséwö es.

⁹ Ie'pa ulitane datse ká wa ñe demi Jerusalén. Ee s'batse'rpa serke. Ká e' dalër taië Skëköl éna. Ie'pa tō ká e' kköiéwá shkit s'batse'rpa ewowa, erë bö' bitëshka ká jai a, e' tō Skëköl bolökpa ewéwa seraa.

¹⁰ Eta Bë tō ie'pa kitöo', e' batréemi bö' wõnarke azufre ta me'r taië batsöriie e' a. Ee iyiwak sulusi dë'ká dayë a ena itteköl e'pa uyanemibak. Ee ie'pa weir michoë ñië nañeë.

Skëköl tō sulitane shuleke bata ekkë ta

¹¹ E' ukuöki ta ye' tō isué tō Skëköl tkër ikulé ki. Ikula' dör bérie saruruë. Ká jai ena ká i' e' tkashkar ie' yöki, kë iwëneia yës.

¹²⁻¹³ Eta ye' tō isué tō s'duulewá kos iëter Skëköl kulé wörki as ishulirdak. Wépa datse s'wimblu ké a esepa tso', ñies wépa durulune dayë a esepa tso'. S'dalöier'ta taië ena s'ësepa kos iëter Skëköl wörki as ie' tō ie'pa shulö wës ie'pa e' wamblë' es. Yëkkuö tso' tseë ee, e' ki ì kos o'sö ena ì kos wamblë'sö e' tso' kitule. Yëkkuö skà tso' ee et, e' dör sene michoë yëkkuö. Yëkkuö e' ki wépa ulá a sene michoë doraë, e'pa kiè tso' kitule. Yëkkuö e' shuppélor, eta s'duulewá kos shulé Skëköl tō wës ie'pa e' wamblë' es, ñies wës itso' kitule iyëkkuö ki es.

¹⁴ E' ukuöki ta s'duöwá ena s'wimblu ké e' kos batréemi bö' me'r taië batsöriie e' a, e' dör s'duöwá bötökicha e'.

¹⁵ Wépa kos kiè kë ku' kitule sene michoë yëkkuö ki, e'pa batréemi bö' ñe' a.

21

Ká jài pa'ali ena ká i' pa'ali

¹ E' ukuöki ta ye' tö isué tö ká jài tsá ena ká i' tsá, e' kě ku'ia, e' kōs ské yōnene pa'ali. Nies dayē kě ku'ia.

² Eta ye' tö isué tö ká batse'r dōr Jerusalén pa'ali e' datse ká jài a Skököl ska'. Ká e' wēr buaala wēs tayē ulabatsketke e' paiō buaala iwēm wōrki es.

³ Skököl tkēr, e' ska' ttō ttsé ye' tö, e' tö iché aneule: “Ittsō, i'ñe Skököl de senuk s'ditsō shūa. Ie' serdaē ie'pa ta kekraē. Ie'pa dōraē ie' ichaie.

⁴ Ie'pa wōriō kōs paikleraētō. Kě yi duöpawaia, kě yi eriarpaia, kě yi kköchöpaia, kě yi mik i dalērpaia, íyi ekkē kōs bakbak e' kueki.”

⁵ Eta Skököl tkēr ikula' ki, e' tö iché: “Ye' tso' íyi kōs yuökne pa'ali.” Nies ie' tö ye' a iché: “Ttē i' dōr mokjē, e' mik be' erblōmi, e' kueki ishtō yēkkuō ki.”

⁶ E' ukuöki ta ie' tö iché ye' a: “Iwà yōne one. Ye' dōr íyi wì ena íyi bata, ttē tsá ena ttē bata. Wépa ersine, esepa a kawō meraē ye' tö, sene michoē di' yök éme, kě tuē ta'.

⁷ Wépa e' aléka i sulu ki, kě wā ye' tté olo'yaule, esepa a íyi ekkē kōs ské meraē ye' tö. Ye' dōraē ie'pa Kököl ena ie'pa dōraē ye' ala'rie.

⁸ Erē wépa tö ye' tté olo'yé suane kueki, wépa kě erblōta' ye' mik, wépa e' ia'uke i sulu wamblekerakitō ese wa, wépa dōr s'ttōkwakpa, wépa trērta', wépa wōbatsō alibchök, wépa tö íyi diököl dalōieke skökölíe, ñies wépa dōr kachökwakpa, esepa kōs batreerami bō' wōñarke azufre ta me'r tajē batsōriie e' a. E' dōr s'duōwā bötökicha e'.”

Jerusalén pa'ali kkayēne Juan a

9 Skëköl biyöchökwakpa doka kul suéyo kewe tö tka' damirak iwa wà tkèttsa ká ulitane wakpa we'ikoie, e' eköl de ye' ska', e' tö iché ye' a: “Be' shkó ye' ta. Obeja Pupula ulabatsöketke, e' tayë kkacheke ye' tö be' a.”

10 Eta Skëköl Wiköl de tajë ye' ki ta Skëköl biyöchökwak wa ye' mítser kabata bérie kakkeë e' ki. Ie' tö Jerusalén dör batse'r datse ká jai a e' kkaché ye' a, e' dör Skëköl ké.

11 Ká e' wöñarke dalölöë Skëköl olo tajë e' wa. Ká e' olo burke tajë dalölöë wes ák bua'buwa tuë darërëë kiè jaspe es. Ák e' wöaule spaspa ena mat, e' wër sarërëë.

12 Ká e' kköiëulewa shkit kakkeë buririë. E' ukkö doka dabom eyök ki böt (12). E' ukkö kos a Skëköl biyöchökwakpa iëter eköl eköl. Ñies Israel aleripa ditséwö doka dabom eyök ki böt, e'pa kiè tso' kitule eköl eköl ukkö kos e' mik.

13 Ukkö tso' mañat diwö tskirke, e' kke. Ukkö tso' mañat diwö mi'kewa, e' kke. Ukkö tso' mañat wì wa. Ñies ukkö tso' mañat i' wa.

14 Ká e' kköiëulewa shkittke, e' yöule ák blubluë ki doka dabom eyök ki bök. Obeja Pupula ttekölpa tsá dabom eyök kí böl, e'pa kiè tso' kitule eköl eköl ák blubluë kos e' mik.

15 Skëköl biyöchökwak tso' ttök ye' ta, e' wa orochka yöule batsië ká ma'woie, ese a'tser. E' wa ie' tö ká kos ñe' ma'weke, ikköiëulewa shkit ena iukkö kos e' ma'weke ie' tö.

16 Ká e' yöule ñikkëë, kos ibatsí dör, ekkë ishóló dör. Skëköl biyöchökwak tö ká e' ma'wé ká ma'wo a'tser ie' wa e' wa. Ká e' batsí dör kilómetro doka mil böyök kí cien tkëyök (2.400); ñies ishóló ena ikákke

e' dör ekkë ñies.

17 E' ukuöki ta Skököl biyöchökwak tö ká kköiëulewá shkit, e' burrí ma'wé. E' dör metro döka dabom teryök kí teröl (66). Skököl biyöchökwak tö ima'wé wes s'ditsö tö ká ma'wè es.

18 Ká kköiëulewá shkit, e' yöule ák bua'buá kiè jaspe ese wa. Ká e' yöule orochka wák è wa; e' damiwá sarërèè wes vidrio es.

19 Ák blubluë tuluulewá ká kköiëulewá e' chkíe, e' mik ák bua'buá kuá'kí kuá'kí bastulur taië. Ák blubluë e' tsá e' dör ák bua'buá kiè jaspe; ák blubluë skà dör zafiro; iskà dör ágata; iskà dör esmeralda;

20 iskà dör ónice; iskà dör cornalina; iskà dör crisólito; iskà dör berilo; iskà dör topacio; iskà dör crisoprasa; iskà dör jacinto; ibata dör amatista.

21 Ukkö döka dabom eyök kí böt, e' dör ák bua'buá saruru kiè perla döka dabom eyök kí böt. Ukkö bit e' dör perla et. Ká e' ñalé kibi e' yöule orochka wák è wa damiwá sarërèè.

22 Kè ye' wá Skököl wé sune ká e' kí. Skököl diché ta' taië íyi ulitane tsata ena Obeja Pupula e'pa serke ee, e' kuëki Skököl wé kè ta'.

23 Skököl olo burke taië ká e' a, ñies Obeja Pupula olo burke taië ká e' kos a wes bö'wö taië olo bur es. E' kuëki diwö kè ta', si'wö kè ta'.

24 Ká ulitane wakpa serdaë ká e' olo burke e' a. Ká ulitane blúpa wá íyi bua'buá tso' e' bituraë ie'pa wá mè ká e' wakpa a.

25 Ká e' a nañewe kè ta', kekraë ká dör ñiwe. E' kuëki iukkö kè wötërta'wá yës.

26 Ká ulitane wakpa wá íyi bua'buá kos tso', e' bituraë mè ká e' wakpa a.

27 Erë íyi ulitane kě dör batse'r, ñies wépa tō ì wër suluë Skéköl wa ese wambleta' ö s'kitō'weta', esepa kōs kě döpaṵa eë. Wépa kiè tso' kitule Obeja Pupula yëkkuö kī, yëkkuö e' dör sene michoë yëkkuö, e'pa è döwami eë.

22

1 E' ukuökī tā Skéköl biyöchökwak tō ye' a di' kkaché etō. Di' e' dör maneneë, damiṵa sarërëë, e' dör sene michoë dí. E' tskirke wé Skéköl ena Obeja Pupula tukur ikulé kī e' ska'.

2 Di' e' dami ká e' ñalé kibi e' shushaë. Di' e' kkömik kal tso' wī'kē iō'kē. Kal e' dör sene michoë moie se' a. E' wörke sī' bit ekkē. E' wā kiane chē tō duas ek tā iwōne dōka dabom eyök kī bötökicha (12). Kal e' kō dör buaë kapölie ká ulitane wakpa bua'woie.

3 Ì kōs kě dör buaë Skéköl wōa, e' kě ku' ká e' a. Eë ie' ena Obeja Pupula, e'pa tukur ikulé kī. Eë Skéköl kanè mésopa tō ie' dalöieraë.

4 Ie'pa tō ie' suëraë iwöbla wa. Ie' kiè tso' kitule ie'pa wōtsa kī.

5 Ká e' ñi'weraë ie' olo tō, e' kuekī nañewe kě tā'ia ká e' a. Kě yi kī diwö ena bö'wö kiarpaia ká suoie. Ká e' wakpa tō s'wëttsè michoë blu'paie.

Jesucristo datskene e' kēwö dökewatke tsinet

6 Eta Skéköl biyöchökwak tō ye' a iché: “Ttē kōs ttsé be' tō e' dör mokië e' mik be' erblōmi. Skéköl tō ittekölpa patkē' ittē pakök, e' wák tō ibiyöchökwak patkē ì tkōraë bet, e' kkachök ikanè mésopa a.”

7 Jesús tō iché: “¡ittsō! Ye' datskene bet. Ì tkōke i'ñe tā ena ì tkōraë aishkuö tā ese tté tso' kitule

yëkkuö i' k_i. Wépa tö ttè e' wà iuteke, ayëcha buaë esepa.”

⁸ Ye' dör Juan. Ye' tö íyi ikkè ttsé sué. Mik ye' tö ittsé ena isué, etá ye' e' téwá wöwakköt Skëköl biyöchökwak wörki idalöiök.

⁹ Erë ie' tö ye' a iché: “¡Sé kě war! Ye' dör Skëköl kanè méso wés be' ena be' yamipa dör Skëköl ttekölpa ena wépa kos tö ttè tso' kitule yëkkuö i' k_i e' wà iuteke, esepa es. ¡skëköl ë dalöiö!”

¹⁰ Ñies ie' tö ye' a ichè: “Ttè tso' kitule yëkkuö i' k_i, e' wà tköketke bet, e' kuëki kě iblarwá be' wák ë a.

¹¹ Wépa e' wamblö sulu esepa múat as ikí e' wamblö sulu. Ñies wépa e' ia'uke sene sulusi wa esepa múat as ikí e' ia'ü sene sulusi wa. Erë wépa dör yësyësë as esepa k_i ser yësyësë. Ñies wépa batseq' Skëköl tö as esepa k_i ser batse'r.”

¹² Jesús tö ichè: “Ye' datskene bet. Ye' wá iské datse mè sulitane a eköl eköl wés iser es.

¹³ Ye' dör íyi wì ena íyi bata, ttè tsá ena ttè bata. Ye' tso'tke íyi ulitane yöki kewe, ñies ye' ser michoë kekraë.”

¹⁴ Wépa tö idatsi' skueke Obeja Pupula pé wa as idöttsa buaë maneneë Skëköl a, ayëcha buaë esepa. Esepa ë a kawö merdaë dökwa Skëköl ká a, sene michoë e' kéli wö katök.

¹⁵ Erë wépa dör ì sulu wamblökwakpa, wépa wöbatsö alibchök, wépa trërta', wépa dör s'ttökwakpa, wépa tö íyi diököl dalöieke, wépa wöbatsö kachök, esepa kos atë u'rki, kě dë'wá Skëköl ká a.

¹⁶ Jesús tö ichè: “Ye' dör Jesús, e' tö Skëköl biyöchökwak patké ttè i' kos chök ye' icha eruleë e'pa a. Ye' dör s'blú bak ká iaiaë kiè David, e' aleri

datse s'blúie ie' skéie e'. Ye' dör wes bēkwō olo burke dalölöë ká ñirketke etā es.”

¹⁷ Wiköl Batse'r ena Obeja Pupula tayë, e'pa tö ichè: “¡A' shkǒ!” Ñies wépa tö ttè i' ttsé, e'pa tö ichǒ: “¡A' shkǒ!” Wépa kōs ersine éna sene michoë dí yák, esepa mú dǒ sene michoë dí yök éme kë tuè tā.

¹⁸ Ì tkōraë e' tso' kitule yēkkuō i' kī, wépa tö ittsé, esepa ā ye' tö ichè i' es: Yī tö ttè i' kī kuōtkéka, e' tā esepa we'ikeraë siarè Skéköl tö ì sulu kōs tso' kitule yēkkuō i' kī ese wa.

¹⁹ Ñies yi tö ttè tso' kitule yēkkuō i' kī e' wele yéttsa, e' tā esepa ā Skéköl kë tö kawō mepa senuk Skéköl ká batse'r e' ā, sene michoë kéli wō katök wes itso' kitule yēkkuō i' kī es.

²⁰ Jesús tö ttè i' kōs ché a' ā, e' tö ichè: “Mokī ye' datskene bet.”

Es e' idir. ¡A Skékēpa Jesús, be' shkǒ!

²¹ As Skékēpa Jesús er buaë chǒ s'batse'rpa ulitane ā.

Tte Pa'ali Me' Skëköl tö Se' a
New Testament and Shorter Old Testament in Bribri
(CS:bzd:Bribri)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bribri

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Bribri

bzd

Costa Rica

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Shorter Old Testament

in Bribri

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

70b70297-578d-5d61-9b6f-3119201e28ca